

Ο περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών
Νόμος του 2011

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 9

Κατάταξη Κανονισμών

1. Συνοπτικός τίτλος.
2. Ερμηνεία.
3. Κατάλογος δικαιωμάτων των κρατουμένων και κανόνων κρατητηρίου και κατάλογος υποχρεώσεων των κρατουμένων.
4. Κατάλληλο κελί, στέγαση, συνθήκες κράτησης, υγιεινή/καθαριότητα.
5. Επικοινωνία – Επισκέψεις.
6. Επικοινωνία και Επισκέψεις από Διεθνείς ή Εθνικούς Οργανισμούς/Επιτροπές και Μη Κυβερνητικούς Οργανισμούς για την προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
7. Αποστολή και λήψη επιστολών κατά τη διάρκεια της κράτησης.
8. Τηλεφωνική επικοινωνία κατά τη διάρκεια της κράτησης.
9. Υποχρεώσεις – Εξουσίες του προσωπικού σε σχέση με την άσκηση των δικαιωμάτων επικοινωνίας των κρατουμένων.
10. Χειρισμός κρατουμένων – χρήση βίας.
11. Περιορισμός ή στέρηση δικαιωμάτων των κρατουμένων.
12. Αρχές που διέπουν τον περιορισμό ή τη στέρηση δικαιωμάτων.
13. Γενικοί κανόνες που διέπουν την απομόνωση / προσωρινό περιορισμό.
14. Διευθέτηση για αγορά προϊόντων.
15. Ένδυση.
16. Διατροφή.
17. Κάπνισμα.
18. Θρησκευτική ελευθερία.
19. Οικογένειες με παιδιά.
20. Ευάλωτες ομάδες κρατουμένων.

21. Υγεία.
22. Δραστηριότητες.
23. Διερχόμενοι.
24. Προσωπικό.
25. Ασφάλεια χώρου κράτησης.
26. Καθήκοντα και Ευθύνες της διοίκησης του χώρου κράτησης.
27. Εξοπλισμός.
28. Επιτροπή Παραπόνων.

Πρώτος Πίνακας: Κατάλογος δικαιωμάτων κρατουμένων.

Δεύτερος Πίνακας: Κατάλογος υποχρεώσεων κρατουμένων.

Τρίτος Πίνακας: Κατάλογος περιπτώσεων περιορισμού ή στέρησης δικαιωμάτων κρατουμένων.

Αριθμός 161

Οι περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών Κανονισμοί του 2011, οι οποίοι εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 9 του περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών Νόμου του 2011, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 3 του περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου, Νόμου (Ν. 99 του 1989 όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 227 του 1990 μέχρι 3(Ι) του 2010).

Ο ΠΕΡΙ ΧΩΡΩΝ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2011

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 9

Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από το άρθρο 9 του περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών Νόμου του 2011, εκδίδει τους ακόλουθους Κανονισμούς:

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Οι παρόντες Κανονισμοί θα αναφέρονται ως οι περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών Κανονισμοί του 2011.

Ερμηνεία.

2. (1) Στους παρόντες Κανονισμούς, εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από το κείμενο -

«Επιτροπή» έχει την έννοια που της αποδίδεται από το άρθρο 2 του Νόμου

«Επιτροπή Παραπόνων» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον Κανονισμό 28

83(Ι) του 2011. «Νόμος» σημαίνει τον περί Χώρων Κράτησης Απαγορευμένων Μεταναστών Νόμο του 2011, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

(2) Όροι, που δεν ερμηνεύονται διαφορετικά στους παρόντες Κανονισμούς, έχουν την έννοια που τους αποδίδει ο Νόμος.

Κατάλογος
δικαιωμάτων των
κρατουμένων και
κανόνων
κρατητηρίου και
κατάλογος
υποχρεώσεων των
κρατουμένων.
Πρώτος Πίνακας.
Δεύτερος Πίνακας.

3. (1) Ο κατάλογος δικαιωμάτων των κρατουμένων και κανόνων του κρατητηρίου που περιέχονται στον Πρώτο Πίνακα, καθώς και ο κατάλογος υποχρεώσεων των κρατουμένων που περιέχονται στο Δεύτερο Πίνακα των παρόντων Κανονισμών, δίδονται προσωπικά σε κάθε κρατούμενο κατά την εισδοχή του στο χώρο κράτησης.

(2) Ο κρατούμενος βεβαιώνει την παραλαβή των καταλόγων που προνοούνται στην παράγραφο (1), υπογράφοντας έντυπα (Μέρος Β΄ του Πρώτου και Μέρος Α΄ του Δεύτερου Πίνακα) τα οποία φυλάγονται στο φάκελο του κρατουμένου.

(3) Οι κατάλογοι και τα έντυπα που προνοούνται στις παραγράφους (1) και (2) είναι σε γλώσσα καταληπτή από τον κρατούμενο.

(4) Σε περίπτωση που ο κρατούμενος αρνείται να παραλάβει τους καταλόγους που προνοούνται στην παράγραφο (1) ή αρνείται να υπογράψει την παραλαβή τους, σημειώνονται οι λόγοι της άρνησής του στα έντυπα που του παραδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο (2).

(5) Αποτελεί υποχρέωση του υπεύθυνου του χώρου κράτησης να μεριμνά ώστε να ενημερώνεται ο κάθε κρατούμενος για τα δικαιώματά του και για τους κανόνες του κρατητηρίου, καθώς και τον κατάλογο υποχρεώσεων των κρατουμένων σε καταληπτή για τον ίδιο γλώσσα, το συντομότερο δυνατό, μετά την εισδοχή του στο χώρο κράτησης.

(6) Επιπρόσθετα, ο κατάλογος δικαιωμάτων των κρατουμένων και κανόνων του κρατητηρίου, καθώς και ο κατάλογος

υποχρεώσεων των κρατούμενων πρέπει να είναι αναρτημένοι σε περίοπτο χώρο τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα, καθώς επίσης και σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα κρίνεται κατά περίπτωση αναγκαίο από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, έτσι ώστε ο κάθε κρατούμενος να έχει πρόσβαση σε αυτούς ανά πάσα στιγμή.

(7) Οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση για μελέτη των δικαιωμάτων και υποχρεώσεών τους ανά πάσα στιγμή. Στους σχετικούς καταλόγους καταγράφονται όλα τα δικαιώματά τους και οι κανόνες των κρατητηρίων, καθώς και οι υποχρεώσεις τους. Δεν εμποδίζονται στην άσκηση των δικαιωμάτων τους, εκτός εάν συντρέχει ειδικός λόγος, δυνάμει των παρόντων Κανονισμών.

(8) Μετά την έρευνα του κρατούμενου κατά την εισδοχή σε χώρο κράτησης, του αφαιρούνται η ζώνη, η γραβάτα, το σάλι, κορδόνια υποδημάτων, κοσμήματα, χρήματα, κινητό τηλέφωνο, ηλεκτρονικός υπολογιστής και οποιαδήποτε αντικείμενα που καθορίζονται από το Νόμο:

Νοείται ότι, οποιοδήποτε από τα ανωτέρω αντικείμενα δυνατό να επιστραφεί στον κρατούμενο για ορισμένο χρόνο, εκτός αν αυτό κρίνεται επικίνδυνο ή ενοχλητικό από τον υπεύθυνο χώρου κράτησης.

(9) Κάθε περιουσιακό στοιχείο που αφαιρείται από τον κρατούμενο δυνάμει του Νόμου και της παραγράφου (8) των παρόντων Κανονισμών καταγράφεται στο φάκελο του κρατούμενου και φυλάγεται σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

Κατάλληλο κελί,
στέγαση, συνθήκες
κράτησης, υγιεινή/
καθαριότητα.

4. (1) Το κάθε κελί θεωρείται κατάλληλο όταν οι συνθήκες στέγασης, οι στοιχειώδεις ανέσεις, η διαρρύθμιση και οι συνθήκες υγιεινής πληρούν τις διατάξεις των παρόντων Κανονισμών.

(2) Ειδικότερα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) Ικανοποιητικές διαστάσεις κελιού: Το εμβαδόν να είναι 7τ.μ και να υπάρχει απόσταση 2μ τουλάχιστον μεταξύ των τοίχων και 2.5μ ύψος.
- (β) Επαρκής εξαερισμός και κλιματισμός ζεστός και κρύος αέρας).
- (γ) Κατάλληλες μεταλλικές πόρτες, σχάρες παραθύρων και κλειδαριές ασφαλείας: Η κατασκευή τους να παρέχει ασφάλεια σύμφωνα με τα πρότυπα.
- (δ) Φωτισμός: Ικανοποιητικός φωτισμός για να μπορεί ο κρατούμενος να διαβάζει τόσο κατά τη διάρκεια της ημέρας (προτιμότερος ο φυσικός φωτισμός) όσο και κατά τη διάρκεια της νύκτας.
- (ε) Σύστημα Επικοινωνίας: Ο κάθε κρατούμενος πρέπει να μπορεί να επικοινωνεί με το επί καθηκοντι προσωπικό είτε με το σύστημα του κουδουνιού είτε με άλλο παρόμοιο σύστημα.
- (στ) Εξοπλισμός κελιού: Υπάρχει τουλάχιστον μία σταθερή καρέκλα ή παγκάκι, κρεβάτι, τραπέζι και καθρέφτης αντιβανδαλικού τύπου, καθώς και πλαστικός μικρός κάλαθος.
- (ζ) Χώροι υγιεινής: Η ντουζιέρα, ο νιπτήρας, ο καθρέφτης και το αποχωρητήριο είναι αντιβανδαλικού τύπου. Ο χώρος της ντουζιέρας είναι ξεχωριστός από εκείνο του αποχωρητηρίου. Σε περίπτωση που το αποχωρητήριο βρίσκεται εντός του κελιού, διαχωρίζεται με κατάλληλο διαχωριστικό τοίχωμα.

(3) Λαμβάνεται μέριμνα για την προσωπική υγιεινή κρατούμενων και την καθαριότητα. Παραχωρούνται καθαρά κλινοσκεπάσματα, στρώμα, κουβέρτα, μαξιλαροθήκη και πετσέτα μπάνιου, καθώς και είδη προσωπικής υγιεινής για την προσωπική τους καθαριότητα, όπως σαπούνι, οδοντόβουρτσα, οδοντόκρεμα, αφρός ξυρίσματος και σαμπουάν. Τα κλινοσκεπάσματα, κουβέρτες και πετσέτες μπάνιου να καθαρίζονται συχνά.

(4) Στους κρατούμενους παραχωρείται χαρτί υγείας. Οι χώροι υγιεινής διατηρούνται καθαροί και υπάρχει σύστημα κρύου και ζεστού νερού, ώστε να παρέχεται στους κρατούμενους η δυνατότητα σωματικής τους καθαριότητας τουλάχιστον μια φορά την ημέρα. Οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση στο αποχωρητήριο και στο νιπτήρα καθ' όλο το εικοσιτετράωρο.

(5) Διατηρείται κατάλληλος χώρος με στοιχειώδη επίπλωση όπου οι κρατούμενοι δέχονται τις επισκέψεις τους.

(6) Υπάρχει επαρκής αριθμός εξόδων κινδύνου αναλόγως της κτηριακής εγκατάστασης.

(7) Σε πρόσωπα που κρατούνται πέραν των είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, παρέχεται χρόνος τουλάχιστον μίας (1) ώρας και ο κατάλληλος υπαίθριος χώρος για καθημερινή άσκηση.

(8) Οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό ανά πάσα στιγμή και τους παρέχονται τρία γεύματα, εκ των οποίων τουλάχιστον το ένα είναι μαγειρεμένη τροφή.

(9) Ο χώρος κράτησης διαθέτει παντού σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.

(10) Οι κοινόχρηστοι χώροι και τα κελιά καθαρίζονται συχνά, έτσι ώστε να διατηρούνται πάντοτε καθαροί. Οι κρατούμενοι υποχρεούνται να διατηρούν τα δωμάτια-κελιά τους αλλά και τους κοινόχρηστους χώρους καθαρούς.

(11) Κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης υπάρχει μόνο στους κοινόχρηστους χώρους του κρατητηρίου.

Επικοινωνία -
Επισκέψεις.

5. (1) Ο κάθε κρατούμενος, μετά την εισδοχή του στο χώρο κράτησης, ενημερώνεται σε καταληπτή για τον ίδιο γλώσσα, ότι έχει το δικαίωμα να επικοινωνήσει αυτοπροσώπως τηλεφωνικά με δικηγόρο της δικής του επιλογής χωρίς να είναι παρόν οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο.

(2) Κατά τη διάρκεια της κράτησης, ο κάθε κρατούμενος μπορεί να επικοινωνεί με το δικηγόρο του οποιαδήποτε μέρα και ώρα και ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης έχει υποχρέωση να μη θέτει προσκόμματα ή κωλύματα ή να περιορίζει ή να παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο την άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας.

(3) Όπου χρειάζεται, δίδεται στον κρατούμενο κατάλογος, στον οποίο καταγράφεται το όνομα και ο αριθμός τηλεφώνου όλων των δικηγόρων που είναι εγγεγραμμένοι στο «Μητρώο των Δικηγόρων που Ασκούν το Επάγγελμα», ο οποίος καταρτίζεται και αναθεωρείται από το συμβούλιο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

(4) Κάθε κρατούμενος δικαιούται να έχει εμπιστευτικές επισκέψεις και συνεντεύξεις με το δικηγόρο του σε ιδιαίτερο χώρο, εκτός οπτικού και ακουστικού πεδίου οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού και να του παραδίδει και να παραλαμβάνει από αυτόν κατά τη συνέντευξη εμπιστευτικές οδηγίες, γραπτές ή προφορικές.

(5) Το δικαίωμα του κρατούμενου δυνάμει της παραγράφου (4) δύναται να ασκείται οποιαδήποτε μέρα και ώρα και ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης έχει υποχρέωση να μη θέτει προσκόμματα ή κωλύματα ή να περιορίζει ή να παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο την άσκησή του.

(6) Σε περίπτωση κρατούμενου κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, παρευρίσκονται στις συνεντεύξεις με το δικηγόρο και οι γονείς ή κηδεμόνες του κρατούμενου, εφόσον κρατούνται στο ίδιο κρατητήριο ή διαμένουν νόμιμα στην Κυπριακή Δημοκρατία.

(7) Σε περίπτωση κρατούμενου, που για οποιοδήποτε λόγο δεν μπορεί να επικοινωνήσει ο δικηγόρος μαζί του σε καταληπτή για τον κρατούμενο γλώσσα δύναται επίσης να παρευρίσκεται στις συνεντεύξεις, κατόπιν αιτήματος του δικηγόρου, διερμηνέας.

(8) Η πρόσβαση δικηγόρου σε κρατούμενο δύναται να μην επιτραπεί σε περίπτωση που ο τελευταίος έχει δηλώσει στο δικηγόρο του ότι δεν επιθυμεί πλέον τις υπηρεσίες του και έχει ειδοποιήσει περί τούτου τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης γραπτώς σε ενημερωτικό έντυπο, ο τύπος του οποίου καθορίζεται στον Πρώτο Πίνακα, Μέρος III. Το έντυπο αυτό φυλάγεται στο φάκελο του κρατούμενου.

Πρώτος Πίνακας.
ΜΕΡΟΣ III.

(9) Ο κρατούμενος, αμέσως μετά την εισδοχή του στο χώρο κράτησης, ενημερώνεται σε καταληπτή για τον ίδιο γλώσσα, ότι έχει το δικαίωμα να επικοινωνήσει αυτοπροσώπως τηλεφωνικά στην παρουσία μέλους του προσωπικού, με οποιοδήποτε συγγενικό ή άλλο πρόσωπο της επιλογής του, ή, στην περίπτωση προσώπου κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, με οποιοδήποτε από τους γονείς ή κηδεμόνες του, για να τους ενημερώσει για τη σύλληψη ή κράτησή του και το κρατητήριο κράτησης ή προτιθέμενης κράτησης του.

(10) Σε περίπτωση κράτησης προσώπου κάτω των δεκαοκτώ (18) χρονών, ανεξάρτητα από το δικαίωμα του δυνάμει της παραγράφου (1), μέλος του προσωπικού ενημερώνει τους γονείς ή κηδεμόνες του ή την πρεσβεία ή προξενική αποστολή στη Δημοκρατία.

(11) Σε περίπτωση που ο κρατούμενος είναι αιτητής πολιτικού ασύλου δεν ενημερώνεται η πρεσβεία ή η προξενική αποστολή στη Δημοκρατία.

(12) Είναι δυνατόν να ενημερωθούν για την κράτηση και οι κοινωνικές υπηρεσίες του κράτους, όταν τούτο κρίνεται αναγκαίο προς το συμφέρον του κρατούμενου. Το γεγονός αυτό καταγράφεται στο φάκελο του κρατουμένου.

(13) Σε περίπτωση κράτησης προσώπου που εμφανώς δεν είναι δυνατό, λόγω οποιασδήποτε πνευματικής ανεπάρκειας ή σωματικής αναπηρίας, να ασκήσει χωρίς βοήθεια τα δικαιώματα επικοινωνίας που αναφέρονται πιο πάνω, αυτό δικαιούται να τα ασκήσει με τη βοήθεια ή και στην παρουσία λειτουργού των ιατρικών ή και κοινωνικών υπηρεσιών του κράτους, ο οποίος πρέπει να τίθεται στη διάθεσή του, αμέσως μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό μετά τη σύλληψή του ή εντός δώδεκα (12) ωρών, ανάλογα με την περίπτωση.

(14) Αμέσως μετά την εισδοχή προσώπου, που λόγω οποιασδήποτε πνευματικής ανεπάρκειας εμφανώς δεν είναι δυνατό να αντιληφθεί ή να πληροφορηθεί ότι έχει τα πιο πάνω δικαιώματα επικοινωνίας ή να αντιληφθεί πλήρως το δικαίωμα άσκησης αυτών, δικαιούται όπως συγγενικό του πρόσωπο τύχει τηλεφωνικής ενημέρωσης σε καταληπτή, γλώσσα, αναφορικά με την κράτησή του, οπότε δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου (5).

Το γεγονός αυτό καταγράφεται στο φάκελο του κρατούμενου.

(15) Οποιοσδήποτε κρατούμενος έχει το δικαίωμα το συντομότερο πρακτικά δυνατό μετά την εισδοχή του, να πληροφορηθεί σε καταληπτή για τον ίδιο γλώσσα ότι έχει το δικαίωμα να επικοινωνήσει τηλεφωνικά, στην παρουσία μέλους του προσωπικού, με την προξενική ή διπλωματική αποστολή στη Δημοκρατία του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, για να την ενημερώσει για την κράτηση και για το κρατητήριο κράτησής του και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια, έχει το δικαίωμα να επικοινωνήσει με το Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως.

(16) Σε περίπτωση που, λόγω πνευματικής καθυστέρησης, αλλοδαπός συλληφθεί εμφανώς δεν είναι δυνατό να αντιληφθεί ή να πληροφορηθεί ότι έχει το δικαίωμα επικοινωνίας με οποιαδήποτε πρόσωπα ή να αντιληφθεί πλήρως το δικαίωμα άσκησής του, δικαιούται όπως η ενημέρωσή τους διενεργηθεί από μέλος του προσωπικού και το γεγονός αυτό να καταγράφεται στο φάκελο του κρατούμενου. Σε τέτοια περίπτωση, ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης ενημερώνεται σχετικά με την κατάσταση του κρατούμενου:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που ο κρατούμενος είναι αιτητής πολιτικού ασύλου, δεν ενημερώνεται η πρεσβεία ή η προξενική αποστολή στη Δημοκρατία.

(17) Κάθε κρατούμενος μπορεί να δέχεται καθημερινά επισκέψεις από οποιοδήποτε συγγενικό ή άλλο πρόσωπο της επιλογής αυτού ή, στην περίπτωση κρατούμενου κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών, να δέχεται καθημερινά επισκέψεις και από τους γονείς ή κηδεμόνες του, σύμφωνα με ωράριο που καθορίζεται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, το λιγότερο για μία ώρα συνολικά σε ιδιαίτερο χώρο του κρατητηρίου (χώρος επισκέψεων), στην παρουσία

μέλους του προσωπικού.

(18) Το δικαίωμα που αναφέρεται στην παράγραφο (7) παρέχεται και σε σχέση με αντιπροσώπους της προξενικής ή διπλωματικής αποστολής στη Δημοκρατία του κράτους του οποίου είναι υπήκοος και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει προξενική ή διπλωματική αποστολή στη Δημοκρατία, σε σχέση με τους αντιπροσώπους οποιασδήποτε διεθνούς ή εθνικής οργάνωσης ή οργανισμού ή αρχής ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Επικοινωνία και
Επισκέψεις
από Διεθνείς ή
Εθνικούς
Οργανισμούς/
Επιτροπές και
Μη Κυβερνητικούς
Οργανισμούς για την
προστασία
ανθρωπίνων
δικαιωμάτων.

6. (1) Η Επιτροπή για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης (CPT) και ο Επίτροπος Διοικήσεως ή εκπρόσωπός του έχουν το δικαίωμα μετά την υπόδειξη της ταυτότητάς τους, να εισέρχονται και να επιθεωρούν οποιοδήποτε χώρο κράτησης προσώπων χωρίς καμία προηγούμενη προειδοποίηση ή προσκόμιση οποιασδήποτε εξουσιοδότησης.

(2) Σε περίπτωση επίσκεψης αντιπροσωπείας των αναφερομένων στην παράγραφο (1), το επί καθήκοντι προσωπικό οφείλει να τους επιτρέψει την είσοδο και να τους παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις για τη διενέργεια της επιθεώρησης.

(3) Οι αναφερόμενοι στην παράγραφο (1), κατά τη διάρκεια των επισκέψεών τους, μπορούν να -

(α) παρατηρούν τη συμπεριφορά των μελών του προσωπικού έναντι των κρατούμενων,

- (β) έχουν πρόσβαση σε οποιοδήποτε έγγραφο, το οποίο τηρείται στο χώρο κράτησης,
- (γ) λαμβάνουν συνεντεύξεις από το προσωπικό του χώρου κράτησης,
- (δ) λαμβάνουν συνεντεύξεις από τους κρατούμενους, εφόσον αυτοί συγκατατίθενται, χωρίς την παρουσία οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού (είτε οπτική είτε ακουστική), και
- (ε) έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε όλες τις εγκαταστάσεις του κρατητηρίου για επιθεώρηση των συνθηκών κράτησης και διαβίωσης των κρατουμένων, χωρίς την παρουσία οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού (είτε οπτική είτε ακουστική).

(4) Οι εκπρόσωποι της Υπάτης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) για τους Πρόσφυγες (UNHCR) που επιθυμούν να επισκεφθούν το χώρο κράτησης, πρέπει να μεταφέρουν μαζί τους σχετική εξουσιοδότηση υπογραμμένη από τον εκπρόσωπο της Υπάτης Αρμοστείας των ΗΕ στην Κύπρο και αφού, τουλάχιστον μία (1) ώρα προηγουμένως έχει ενημερωθεί ο Αρχηγός ή Υπαρχηγός Αστυνομίας ή ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης γραπτώς σχετικά με την πρόθεσή τους να επισκεφθούν το συγκεκριμένο χώρο κράτησης.

(5) Μέλη ή Λειτουργοί της Υπάτης Αρμοστείας των ΗΕ, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής τους μπορούν -

- (α) να συνομιλήσουν με τους κρατούμενους, χωρίς την παρουσία οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού (οπτική και ακουστική) μόνο με τη δική τους ευθύνη και

(β) να επιθεωρήσουν το χώρο κράτησης, καθώς και τις συνθήκες κράτησης και διαβίωσης των κρατουμένων, στην παρουσία μέλους του προσωπικού.

(6) Εκπρόσωποι Μη Κυβερνητικών Οργανισμών/ Οργανώσεων (ΜΚΟ) που επιθυμούν να επισκεφθούν το χώρο κράτησης πρέπει προηγουμένως να ενημερώσουν τον Αρχηγό ή Υπαρχηγό Αστυνομίας ή τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης γραπτώς, σχετικά με την επιθυμία τους και κατά την επίσκεψη τους στο χώρο πρέπει να φέρουν μαζί τους τη σχετική άδεια.

(7) Οι εκπρόσωποι Μη Κυβερνητικών Οργανισμών/Οργανώσεων (ΜΚΟ), κατά τη διάρκεια της επίσκεψης μπορούν -

(α) να συνομιλήσουν με τους κρατούμενους στην παρουσία μελών του προσωπικού (οπτική και ακουστική) και

(β) να επιθεωρήσουν το χώρο κράτησης, καθώς και τις συνθήκες κράτησης και διαβίωσης των κρατουμένων, μόνο με γραπτή έγκριση.

Αποστολή και λήψη
επιστολών κατά τη
διάρκεια της
κράτησης.

7. (1) Κάθε κρατούμενος έχει το δικαίωμα να αποστέλλει και να λαμβάνει επιστολές.

(2) Οι επιστολές προς το δικηγόρο δεν ανοίγονται, παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης εύλογα πιστεύει ότι στο φάκελο εσωκλείεται παράνομο αντικείμενο. Σε τέτοια περίπτωση η επιστολή ανοίγεται και ελέγχεται από μέλος του προσωπικού στην παρουσία του

κρατούμενου.

(3) Σε περίπτωση που εξακριβωθεί ότι εσωκλείεται σε επιστολή παράνομο αντικείμενο, τούτο κατάσχεται ως αποτρεπτικό μέσο για τη διάπραξη οποιασδήποτε εγκληματικής ενέργειας και αποστερούνται ανάλογα προνόμια από τον κρατούμενο.

(4) Οι επιστολές προς το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Επίτροπο Διοικήσεως και οποιαδήποτε διεθνή ή εθνική επιτροπή, οργανισμό ή αρχή ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν ανοίγονται ή διαβάζονται από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού.

(5) Όσον αφορά την αποστολή επιστολής του κρατούμενου προς το ΕΔΑΔ με τηλεμοιότυπο (φαξ), ο αριθμός τηλεμοιότυπου είναι αναρτημένος σε περίοπτο μέρος και παρέχεται στον κρατούμενο η δυνατότητα και η διευκόλυνση να το πράξει σε εύλογο χρόνο, χωρίς ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης να διαβάσει την επιστολή.

(6) Οι επιστολές σε φιλικά, συγγενικά ή άλλα πρόσωπα ελέγχονται στην παρουσία του κρατουμένου, ώστε να εξακριβώνεται ότι δεν εσωκλείεται σε αυτές οποιοδήποτε επικίνδυνο ή παράνομο αντικείμενο, χωρίς ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης να διαβάσει την επιστολή.

(7) Στον κάθε κρατούμενο παρέχονται όλες οι διευκολύνσεις και τα μέσα, ειδικότερα, μολύβι ή πένα, χαρτί, φάκελος, γραμματόσημα και οτιδήποτε άλλο είναι αναγκαίο για την άσκηση του δικαιώματος αυτού.

Τηλεφωνική
επικοινωνία κατά τη
διάρκεια της

8. (1) Οι κρατούμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν το κινητό τους τηλέφωνο για χρονική περίοδο κατά τη διάρκεια της ημέρας που καθορίζεται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης.

κράτησης.

(2) Ο χώρος κράτησης διαθέτει ικανοποιητικό αριθμό τηλεφωνικών θαλάμων, στους οποίους μπορούν να έχουν πρόσβαση επί πληρωμής οι κρατούμενοι σε συγκεκριμένο αριθμό ωρών κατά τη διάρκεια της ημέρας, που καθορίζεται από τον υπεύθυνο χώρου κράτησης. Το εν λόγω σύστημα τηλεφωνικής επικοινωνίας, παρέχει τη δυνατότητα στους κρατούμενους να δέχονται εισερχόμενα τηλεφωνήματα χωρίς αντιστροφή τελών.

(3) Οι αλλοδαποί έχουν τη δυνατότητα για αγορά κάρτας τηλεφώνου.

(4) Τα τηλεφωνήματα με το δικηγόρο είναι πάντοτε εμπιστευτικά.

Υποχρεώσεις -
Εξουσίες του
προσωπικού σε
σχέση με την άσκηση
των δικαιωμάτων
επικοινωνίας των
κρατουμένων.

9. (1) Αποτελεί υποχρέωση του υπεύθυνου του χώρου κράτησης να παρέχει στον κρατούμενο κάθε διευκόλυνση και μέσο που είναι πρακτικά αναγκαίο, για να μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματα επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της κράτησης.

(2) Σε καμιά περίπτωση δεν παρεμποδίζεται ο κρατούμενος να ασκήσει τα δικαιώματα επικοινωνίας του, εκτός εάν υπάρχει εύλογη υποψία ότι η άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας, αμέσως μετά τη σύλληψη και για χρονικό διάστημα που να μην υπερβαίνει τις δώδεκα (12) ώρες μετά από αυτήν, με συγγενικό ή άλλο πρόσωπο δυνατό να -

(α) οδηγήσει σε καταστροφή ή απόκρυψη τεκμηρίων που σχετίζονται με την εξακρίβωση της ταυτότητάς του ή

εντοπισμό των ταξιδιωτικών του εγγράφων, ή

- (β) εμποδίζει τη σύλληψη άλλου προσώπου που βρίσκεται στη Δημοκρατία παράνομα ή να οδηγήσει σε απόδραση αυτού ή
- (γ) οδηγήσει σε διάπραξη άλλου αδικήματος ή σε θάνατο ή σωματική βλάβη οποιουδήποτε προσώπου ή
- (δ) οδηγήσει σε βλάβη στο συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής ή της δημόσιας τάξης ή σε επέμβαση στην απονομή της δικαιοσύνης

και καταγράφεται το γεγονός στο φάκελο του κρατούμενου μαζί με τους λόγους.

Χειρισμός
κρατουμένων -
χρήση βίας.

10.(1) Κάθε κρατούμενος τυγχάνει σεβασμού, αξιοπρεπούς μεταχείρισης και συμπεριφοράς και του παρέχονται οι κατάλληλες διευκολύνσεις για αξιοπρεπή διαβίωση στο χώρο κράτησης.

(2) Σε καμία περίπτωση, οποιοσδήποτε κρατούμενος δεν υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή σε απάνθρωπη ή ταπεινωτική τιμωρία ή μεταχείριση ή σε οποιαδήποτε σωματική ή ψυχολογική ή διανοητική βία.

(3) Αποτελεί υποχρέωση του υπευθύνου του χώρου κράτησης να μεριμνά για την επαρκή και κατάλληλη διατροφή, σωματική και διανοητική υγεία, υγιεινή, ασφάλεια και σωματική ακεραιότητα του κρατουμένου.

(4) Απαγορεύεται αυστηρά η τριτοβάθμια μεταχείριση κρατουμένου, δηλαδή, βασανισμός, απειλές για βασανισμό ή επίθεση, απειλές για μελλοντικά αντίποινα εναντίον του ίδιου ή

οποιοδήποτε συγγενικού του προσώπου, υποσχέσεις για εύνοια, ή οποιαδήποτε πίεση που να έχει σκοπό να αποσπάσει ομολογία.

(5) Αποτελεί υποχρέωση του υπεύθυνου του χώρου κράτησης να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του κρατούμενου που προνοούνται στους παρόντες Κανονισμούς.

(6) Γίνεται ανάλογη χρήση σωματικής βίας, μόνο στην περίπτωση που είναι απόλυτα αναγκαίο και δεν υπάρχει άλλος τρόπος αντιμετώπισης της δεδομένης κατάστασης, ιδίως για αντιμετώπιση κρατούμενου, ο οποίος είναι ή θεωρείται επικίνδυνος για τον εαυτό του ή για τους άλλους και σε περιπτώσεις καταστροφής περιουσίας ή αποτροπής απόδρασης.

(7) Η χρήση βίας είναι επιτρεπτή όταν πληρούνται οι ακόλουθες αρχές:

(α) η αναγκαιότητα ως το έσχατο μέσο,

(β) η προσφορότητα, δηλαδή να εξυπηρετείται ο σκοπός και

(γ) η αναλογικότητα, έτσι ώστε να μην υπερβαίνεται το άκρως απαραίτητο για την επίτευξη του σκοπού.

(8) Σε περίπτωση χρήσης βίας, ο κρατούμενος εξετάζεται από τις ιατρικές υπηρεσίες για παροχή οποιασδήποτε βοήθειας ή φαρμακευτικής αγωγής και ετοιμάζεται ιατρική έκθεση, από τον ιατρό που τον εξέτασε, με τα ευρήματα.

(9) Σε περίπτωση χρήσης βίας, το γεγονός καταγράφεται μαζί με τους λόγους στο φάκελο του κρατούμενου και ενημερώνεται άμεσα ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης.

(10) Σε καμία περίπτωση η βία δεν χρησιμοποιείται ως μέσο για την τιμωρία κάποιου κρατούμενου.

Περιορισμός ή
στερήση
δικαιωμάτων των
κρατούμενων.

11.(1) Για την ομαλή λειτουργία του χώρου κράτησης και για την καλύτερη συμβίωση και ασφάλεια των κρατούμενων στο χώρο κράτησης, κάθε κρατούμενος έχει υποχρεώσεις τις οποίες όταν παραβιάζει, ενδέχεται να του περιοριστούν ή στερηθούν ανάλογα δικαιώματα ή του επιβληθούν καθήκοντα από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, αφού εξεταστούν τα γεγονότα και δοθεί η ευκαιρία στον κρατούμενο να ακουστεί.

Τρίτος Πίνακας.

(2) Τα πειθαρχικά παραπτώματα, που διαπράττονται από τους κρατούμενους, εξετάζονται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης ο οποίος σε περίπτωση διαπίστωσης της απειθαρχίας, περιορίζει ή στερεί τα ανάλογα δικαιώματα από τον κρατούμενο ή του επιβάλλει καθήκοντα, όπως αυτά καθορίζονται στον Τρίτο Πίνακα των παρόντων Κανονισμών.

Δεύτερος Πίνακας.

(3) Ο κατάλογος υποχρεώσεων των κρατούμενων, όπως αυτές καθορίζονται στο Δεύτερο Πίνακα των παρόντων Κανονισμών, καθιστά τους κρατούμενους υπεύθυνους των πράξεών τους, για τη διασφάλιση της τάξης και της ασφάλειας στο χώρο κράτησης που διαμένουν και για τη διατήρηση ισορροπίας στις σχέσεις μεταξύ των κρατούμενων και του προσωπικού.

Αρχές που διέπουν
τον περιορισμό ή τη
στερήση
δικαιωμάτων.
Δεύτερος Πίνακας.
Τρίτος Πίνακας.

12.(1) Σε περίπτωση παραβίασης των υποχρεώσεων που περιέχονται στο Δεύτερο Πίνακα, οι πιθανοί περιορισμοί ή στερήσεις δικαιωμάτων που περιέχονται στον Τρίτο Πίνακα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τα διεθνή πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πάντοτε με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

(2) Σε περιπτώσεις σοβαρών ή επαναλαμβανόμενων παραβιάσεων, ο κρατούμενος μπορεί να μεταφερθεί σε άλλο κελί.

(3) Απαγορεύονται τα βασανιστήρια κρατούμενου, η απάνθρωπη, η εξευτελιστική μεταχείριση και η τοποθέτησή του σε σκοτεινό κελί.

(4) Ο περιορισμός ή η στέρηση δικαιωμάτων, που επιβάλλεται, επεξηγείται στον κρατούμενο σε κατανοητή για αυτόν γλώσσα και γνωστοποιείται γραπτώς σ' αυτόν τόσο η σχετική απόφαση, όσο και οι λόγοι προς τούτο, αμέσως εάν αυτό είναι πρακτικώς δυνατό ή μέσα σε τρεις (3) το πολύ ώρες από την επιβολή του περιορισμού ή της στέρησης.

(5) Η παράβαση υποχρέωσης κρατούμενου και ο περιορισμός ή στέρηση δικαιωμάτων του καταγράφονται στο φάκελο του κρατούμενου.

Γενικοί κανόνες που διέπουν την απομόνωση / προσωρινό περιορισμό.

13.(1) Ανεξάρτητα από τις πρόνοιες του Κανονισμού 11, ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης μπορεί να διατάξει την απομόνωση ή τη μεταφορά σε άλλο κρατητήριο οποιουδήποτε επικίνδυνου ή επιθετικού κρατούμενου ή κρατούμενου με κάποιο μεταδοτικό νόσημα ο οποίος μπορεί να περιοριστεί για λίγες ώρες μέχρι να μεταφερθεί σε άλλο κελί ή ιατρικό κέντρο, όπως ήθελε κριθεί αναγκαίο.

(2) Σε περίπτωση που κρατούμενος τοποθετηθεί σε απομόνωση πέραν των εικοσιτεσσάρων (24) ωρών, ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης υποχρεούται να ενημερώσει σχετικά την Επιτροπή Παραπόνων.

(3) Το κελί της απομόνωσης πρέπει να είναι ικανοποιητικό σε διαστάσεις, να έχει φωτισμό, εξαερισμό και όλο τον απαραίτητο

εξοπλισμό για το σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

(4) Το κελί της απομόνωσης διαθέτει κουδούνι, ώστε ο κρατούμενος να μπορεί να επικοινωνήσει με μέλος του προσωπικού οποιαδήποτε στιγμή.

(5) Τηρείται ειδικό βιβλίο όπου καταγράφονται όλες οι λεπτομέρειες αναφορικά με το όνομα του κρατούμενου που τέθηκε στην απομόνωση, ώρα και μέρα που τοποθετήθηκε, ώρα και μέρα που έφυγε, λόγος που τοποθετήθηκε και άλλες παρατηρήσεις και ενημερώνεται αναλόγως ο φάκελός του.

(6) Ο κρατούμενος, που βρίσκεται στην απομόνωση, απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα κρατουμένων, λαμβάνει κανονικά και τα τρία γεύματα, έχει πρόσβαση σε πόσιμο νερό και στους χώρους υγιεινής, αλλά στερείται της κοινωνικής συναναστροφής με τους υπόλοιπους κρατούμενους, καθώς και του δικαιώματος επικοινωνίας ή επίσκεψης από συγγενικά ή φιλικά πρόσωπα.

(7) Κρατούμενος που τοποθετείται στην απομόνωση πρέπει να εξεταστεί από ιατρικό λειτουργό, τον οποίο ειδοποιεί ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης εντός δύο ωρών από την τοποθέτηση του κρατουμένου στην απομόνωση. Σε περίπτωση που ο ιατρικός λειτουργός κρίνει ότι ο τερματισμός της απομόνωσης είναι αναγκαίος για τη σωματική και ψυχική υγεία του κρατουμένου, μετά από γραπτή αιτιολογημένη εισήγησή του προς τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, τερματίζεται η απομόνωση.

(8) Η απομόνωση χρησιμοποιείται μόνο ως η έσχατη λύση.

Διευθέτηση για
αγορά προϊόντων.

14.(1) Ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης παρέχει τη δυνατότητα στους κρατούμενους να αγοράζουν ορισμένα προϊόντα με παράδοση στο χώρο κράτησης.

(2) Τα προϊόντα ελέγχονται για σκοπούς ασφάλειας πριν την παράδοση στον κρατούμενο.

(3) Όλες οι αγορές προϊόντων γίνονται με έξοδα του κρατούμενου, τα οποία αφαιρούνται από τα χρήματα του κρατούμενου. Οι αποδείξεις αγοράς φυλάγονται.

Ένδυση.

15.(1) Οι κρατούμενοι μπορούν να φορούν τα δικά τους ρούχα ή μπορούν να φορούν ρούχα που προμηθεύονται από συγγενικά ή φιλικά πρόσωπα, αφού αυτά πρώτα ελεγχθούν από το επί καθηκοντι προσωπικό.

(2) Στο χώρο υπάρχουν πλυντήρια και στεγνωτήρια ρούχων, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι κρατούμενοι για την καθαριότητα των ρούχων τους, σε συγκεκριμένες ώρες της ημέρας που θα καθορίζονται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης.

(3) Το επί καθηκοντι προσωπικό ελέγχει συχνά τα πλυντήρια και τα στεγνωτήρια ρούχων και βεβαιώνεται ότι αυτά λειτουργούν. Σε περίπτωση που ο,τιδήποτε είναι εκτός λειτουργίας, το προσωπικό μεριμνά για την επιδιόρθωσή του, το συντομότερο δυνατό.

Διατροφή.

16.(1) Στους κρατούμενους παρέχεται φαγητό τρεις φορές την ημέρα (πρωινό, γεύμα και δείπνο), σύμφωνα με τους κανόνες του χώρου κράτησης (πρωινό: 7πμ- 9πμ, γεύμα: 12- 2μμ, δείπνο: 6μμ- 8μμ), εκ των οποίων τουλάχιστον ένα γεύμα είναι μαγειρεμένη τροφή.

(2) Για το φαγητό που προσφέρεται λαμβάνεται υπόψη η θρησκεία του κάθε κρατούμενου. Σε αυτή την περίπτωση, ο κρατούμενος το δηλώνει από την αρχή της κράτησής του, ώστε να γίνουν οι ανάλογες διευθετήσεις.

(3) Στις περιπτώσεις κρατούμενου που ασθενεί, γυναίκας που εγκυμονεί ή θηλάζει, ή βρέφους ή παιδιού, γίνονται οι ανάλογες διευθετήσεις για τη διατροφή τους και σε ώρες εκτός του προγράμματος λήψης γευμάτων. Ανάλογες διευθετήσεις γίνονται και για την ετοιμασία των ροφημάτων.

(4) Σε περίπτωση που στο χώρο φιλοξενούνται παιδιά, παρέχεται ειδικό μενού που βοηθά στη σωστή ανάπτυξή τους.

(5) Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών απαγορεύεται.

(6) Οι συγγενείς ή φίλοι κρατούμενου, εφόσον συναινεί και ο ίδιος, επιτρέπεται να τον προμηθεύουν με τρόφιμα ή αναψυκτικά/εμφιαλωμένο νερό, αφού προηγουμένως αυτά ερευνηθούν για σκοπούς ασφάλειας.

(7) Σε περίπτωση που κρατούμενος δεν επιθυμεί το φαγητό που προσφέρεται στο χώρο κράτησης, μπορεί να προμηθευθεί τρόφιμα με δικά του έξοδα, αφού ενημερώσει έγκαιρα τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης και αφού αυτά ελεγχθούν για σκοπούς ασφάλειας, πριν την παράδοσή τους στον κρατούμενο.

(8) Το πόσιμο νερό είναι διαθέσιμο καθ' όλο το εικοσιτετράωρο.

(9) Σε ένα τουλάχιστον από τα γεύματα, προσφέρονται φρούτα ή άλλο επιδόρπιο.

Κάπνισμα.

17.(1) Λαμβάνονται υπόψη τα δικαιώματα των καπνιστών κρατούμενων, απαιτείται όμως από αυτούς να εφαρμόζουν τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

(2) Το κάπνισμα επιτρέπεται, μόνο στους ειδικά διαμορφωμένους

χώρους και σε συγκεκριμένες ώρες που θα καθορίζονται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης.

Θρησκευτική
ελευθερία.

18.(1) Επιτρέπεται σε κάθε κρατούμενο να δέχεται επισκέψεις από ιερέα της θρησκείας του.

(2) Στη βιβλιοθήκη υπάρχουν διάφορα θρησκευτικά βιβλία, τα οποία είναι στη διάθεση του κάθε κρατούμενου, κατά τη διάρκεια των ωρών ψυχαγωγίας.

(3) Υπάρχει σεβασμός στις θρησκευτικές πεποιθήσεις του κάθε κρατούμενου.

(4) Κάθε κρατούμενος έχει το δικαίωμα στην άσκηση των θρησκευτικών καθηκόντων του, εντός του χώρου κράτησης.

Οικογένειες με
παιδιά.

19.(1) Το προσωπικό που έρχεται σε επαφή με τις οικογένειες που κρατούνται, πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο.

(2) Υπάρχει σύστημα επιφυλακής ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών, για να επιλαμβάνονται των επειγόντων περιστατικών.

(3) Διατίθενται δωμάτια-κελιά με ειδικά διαμορφωμένο χώρο, ώστε να μπορούν να φιλοξενοούνται οικογένειες με βρέφη, νήπια και εφήβους (ειδική διαρρύθμιση και διακόσμηση).

(4) Κατά την εισδοχή οικογένειας στο χώρο κράτησης, όπου υπάρχει δυνατότητα, δίνεται προτεραιότητα, ώστε να αποφεύγεται η κοινωνική επαφή με τους υπόλοιπους κρατούμενους που εισάγονται. Η ίδια προτεραιότητα δίδεται και κατά την απόλυσή τους.

(5) Διατίθενται χωριστός χώρος για τη σίτιση και χωριστός για το

πλύσιμο/στέγνωμα των ρούχων. Σε περίπτωση που ο χώρος δεν το επιτρέπει, τότε καθορίζονται συγκεκριμένες ώρες που αυτά θα χρησιμοποιούνται από τις οικογένειες.

(6) Σε περιπτώσεις οικογενειών με βρέφη/παιδιά, τους προσφέρονται πάννες, ειδικές καρέκλες για το φαγητό, μωρομάντηλα, παιδικά σαμπουάν και σαπούνια, μπιμπερό, αποστείρωση, παιδικά φαγητά, κτλ.

(7) Για παιδιά, έγκυες και μητέρες που θηλάζουν, γίνονται οι ανάλογες διευθετήσεις για τη λήψη γευμάτων και ροφημάτων και εκτός του καθορισμένου προγράμματος.

(8) Σε περιπτώσεις που οι γονείς πρέπει μεταφερθούν για συνεντεύξεις ή ιατρική εξέταση/περίθαλψη, γίνεται διευθέτηση σε σχέση με το θέμα επιτήρησης ή απασχόλησης με δραστηριότητες των παιδιών τους.

Ευάλωτες ομάδες κρατουμένων.

20.(1) Ευάλωτες ομάδες κρατουμένων θεωρούνται οι ανήλικοι, οι γυναίκες και οι κρατούμενοι με αναπηρίες.

(2) Η κράτηση παιδιών κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών είναι η έσχατη λύση και πάντοτε λαμβάνοντας υπόψη ότι γίνεται για το καλύτερο συμφέρον του παιδιού. Για το λόγο αυτό, υπάρχει ειδικά διαμορφωμένη πτέρυγα όπου φιλοξενούνται οικογένειες και ανήλικοι.

(3) Οι προδιαγραφές για τα κελιά των ανηλίκων, είναι οι ίδιες με αυτές των ανδρών και γυναικών, τα κελιά όμως πρέπει να είναι μακριά από τα κελιά των ανδρών και γυναικών σε περίπτωση που δε διαμένουν με την οικογένειά τους, έτσι ώστε να μην υπάρχει οπτική και φυσική επαφή μεταξύ τους. Πέραν των πιο πάνω προδιαγραφών, στα κελιά των ανηλίκων, η

διακόσμηση/διαρρύθμιση και η επίπλωση πρέπει να είναι ιδιαίτερα «φιλική» προς αυτούς και να έχουν επιπλέον προσωπικά αντικείμενα στο δωμάτιο-κελί τους, όπου είναι εφικτό.

(4) Οι ανήλικοι πρέπει να παρακολουθούν εκπαιδευτικά/επιμορφωτικά προγράμματα, κατόπιν εισήγησης και συμβολής των κοινωνικών υπηρεσιών και να απασχολούνται με εποικοδομητικές δραστηριότητες.

(5) Εγκαθιδρύεται τακτική συνεργασία με τις κοινωνικές υπηρεσίες και οι ανήλικοι παρακολουθούνται συχνά από το εξειδικευμένο προσωπικό του χώρου κράτησης, για ψυχολογική και άλλη στήριξη, έτσι ώστε να αναπτύσσονται σε ένα ασφαλές εκπαιδευτικό και κοινωνικοθεραπευτικό περιβάλλον.

(6) Οι γυναίκες διαβιούν σε ξεχωριστά κελιά από τους άντρες και τους ανήλικους, εκτός στην περίπτωση που πρόκειται για οικογένεια (πυρήνας).

(7) Οι γυναίκες ερευνώνται από γυναίκες πριν την εισδοχή τους στο χώρο κράτησης.

(8) Κάθε γυναίκα δικαιούται μεταχείρισης και συμπεριφοράς που δε συνιστά άμεση ή έμμεση σεξουαλική παρενόχληση ή προσβολή της ηθικής της αξιοπρέπειας.

(9) Οι γυναίκες έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους άντρες.

(10) Σε κάθε περίπτωση, η γυναίκα κρατούμενη, δικαιούται-

(α) αν θηλάζει, να μπορεί να συνεχίσει να θηλάζει σε ιδιαίτερο χώρο στο κρατητήριο, ενόσω κρατείται και το

βρέφος να παραμένει μαζί της στο κελί όπου διαβεί,

(β) την παροχή των απαραίτητων ειδών προσωπικής υγιεινής, καθώς και σερβιέτες ή μπορεί να προμηθευτεί με δικά της έξοδα απαραίτητα είδη προσωπικής υγιεινής της δικής της επιλογής,

(γ) αν είναι έγκυος, να εξετάζεται από ιατρό ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και να γίνονται οι αναγκαίες διευθετήσεις ώστε να μην επηρεάζεται δυσμενώς η εγκυμοσύνη ή η υγεία της ή του εμβρύου.

(11) Οι διευκολύνσεις και οι προσβάσεις στο χώρο πρέπει να είναι τέτοιες, ώστε να διασφαλίζεται ότι δε θα υπάρχουν διακρίσεις έναντι των κρατούμενων με σωματική ή πνευματική αναπηρία.

(12) Η διευθέτηση της διαμονής κρατούμενων με αναπηρία πρέπει να είναι κατάλληλη ανάλογα με τις ανάγκες τους.

(13) Οι βοήθειες και οι υπηρεσίες του χώρου διατίθενται με τρόπο, ώστε να μπορούν και οι ανάπηροι κρατούμενοι να τις χρησιμοποιούν.

(14) Οι κρατούμενοι με αναπηρίες πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε εκπαίδευση, όσο είναι δυνατό σε σωματική άσκηση, στη βιβλιοθήκη, καθώς και σε άλλους κοινόχρηστους χώρους του κρατητηρίου.

(15) Οι κρατούμενοι με αναπηρίες πρέπει να έχουν τη βοήθεια του προσωπικού, ανάλογα με το πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζουν.

Υγεία.

21.(1) Σε κάθε χώρο κράτησης εργοδοτούνται νοσοκόμοι σε

μόνιμη βάση, καθώς και άλλο εξειδικευμένο προσωπικό με πρόγραμμα και γίνονται οι αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε να υπάρχει πρόσβαση σε ιατρική εξέταση είκοσι τέσσερις (24) ώρες την ημέρα.

(2) Σε κάθε χώρο κράτησης υπάρχει απινιδωτής και όλο το προσωπικό εκπαιδεύεται στις Πρώτες Βοήθειες και γνωρίζει τη χρήση απινιδωτή.

(3) Οι κρατούμενοι δικαιούνται οποτεδήποτε να τυγχάνουν ιατρικής εξέτασης ή περίθαλψης χωρίς εξαιρέσεις. Τόσο ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης όσο και το προσωπικό έχουν υποχρέωση να μη θέτουν προσκόμματα ή κωλύματα ή να περιορίζουν ή να παρεμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την άσκηση των δικαιωμάτων που αφορούν την ιατρική εξέταση ή περίθαλψη.

(4) Αποτελεί υποχρέωση του υπεύθυνου του χώρου κράτησης να προβαίνει σε όλες τις διευθετήσεις, ώστε να ασκείται από τον κρατούμενο το συντομότερο δυνατό το δικαίωμα δυνάμει της παραγράφου (3).

(5) Το δικαίωμα δυνάμει της παραγράφου (3) μπορεί να στερηθεί ο κρατούμενος, μόνο στην περίπτωση που αποδεδειγμένα, με βεβαίωση του ιατρού, καταχράται το δικαίωμα ιατρικής εξέτασης ή/και περίθαλψης ή/και παρακολούθησης, ζητώντας τη διεξαγωγή τους, χωρίς να αντιμετωπίζει πρόβλημα υγείας που να δικαιολογεί την ιατρική εξέταση ή/και περίθαλψη ή/και παρακολούθηση, με σκοπό να τύχει ανέσεων ή άλλου οφέλους ή να ταλαιπωρήσει οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού του χώρου κράτησης.

(6) Στον κάθε κρατούμενο δίνεται ειδικό έντυπο όπως καθορίζεται στον Πρώτο Πίνακα, Μέρος Ι, σε καταληπτή γλώσσα με τα

Μέρος Ι.

δικαιώματά του, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος για ιατρική εξέταση/περίθαλψη.

(7) Η ιατρική εξέταση πραγματοποιείται σε ιδιαίτερο χώρο, εκτός του οπτικού και ακουστικού πεδίου οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού φρουράς, εκτός αν υπάρχει εύλογη υποψία ότι διατρέχει κίνδυνο η ζωή του ιατρού, οπότεν το μέλος του προσωπικού φρουράς μπορεί να έχει οπτική επαφή, αλλά όχι ακουστική επαφή. Το μέλος του προσωπικού πρέπει να είναι του ίδιου φύλου με τον κρατούμενο.

(8) Σε περίπτωση που ο ιατρός το απαιτήσει μπορεί να είναι παρών κατά την ιατρική εξέταση διερμηνέας.

(9) Σε περίπτωση χορήγησης φαρμακευτικής αγωγής στον κρατούμενο, πρέπει να γίνονται όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε ο κρατούμενος να τη λαμβάνει σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού, οι οποίες θα βρίσκονται και στο φάκελο του κρατούμενου.

(10) Τα ευρήματα του ιατρού καταγράφονται σε ειδικό έντυπο.

(11) Σε περίπτωση γυναίκας που εγκυμονεί, γίνονται διευθετήσεις, ώστε να γίνονται όλες οι αναγκαίες εξετάσεις έγκαιρα.

(12) Οι κρατούμενοι μπορούν να εξετάζονται και από ιατρό της δικής τους επιλογής, επιβαρύνονται όμως με τα έξοδα της εξέτασης.

(13) Σε περίπτωση μεταδοτικής ασθένειας ο ιατρός ενημερώνει τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, ώστε να λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του προσωπικού και των υπόλοιπων κρατουμένων, χωρίς όμως να διαρρεύσει οποιοδήποτε δεδομένο στους συγκατατούμενους ή στο προσωπικό, εφόσον ο

κρατούμενος δεν έχει αναπτύξει οποιαδήποτε επιθετική συμπεριφορά.

(14) Σε περίπτωση που ο ιατρός διαπιστώσει ότι κάποιος κρατούμενος έχει τάσεις αυτοκτονίας, ενημερώνει τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης, ώστε να λαμβάνονται με διακριτικότητα τα αναγκαία μέτρα για αποφυγή τέτοιου συμβάντος.

(15) Σε περίπτωση που ο ιατρός διαπιστώσει από οποιαδήποτε σημάδια/ευρήματα ότι ο κρατούμενος έπεσε θύμα κακομεταχείρισης, ενημερώνει τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης και την Επιτροπή Παραπόνων.

(16) Σε περίπτωση κρατουμένου κάτω των δεκαοκτώ ετών, δικαιούνται να παρευρίσκονται σε κάθε ιατρική εξέταση, περίθαλψη και παρακολούθηση οι γονείς ή κηδεμόνες του ή ο Επίτροπος Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού ή εκπρόσωπός του.

(17) Σε περίπτωση που κάποιος κρατούμενος πάσχει από οποιαδήποτε ασθένεια απαγορεύεται να ενημερώνονται οι συγκρατούμενοι του. Τα δεδομένα αυτά είναι εμπιστευτικά και θεωρούνται ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

(18) Η συλλογή και επεξεργασία τέτοιων δεδομένων επιτρέπεται μόνο με τη ρητή συγκατάθεση του κρατούμενου.

(19) Για πρόληψη οποιωνδήποτε μεταδοτικών ασθενειών, πρέπει να ακολουθούνται αυστηρά οι κανόνες ατομικής υγιεινής και υγιεινής του χώρου, ιδίως καθαριότητα στις τουαλέτες, ύπαρξη υγρού σαπουνιού, καθαριότητα όλων των χώρων κράτησης και καλός αερισμός των χώρων.

(20) Κρατούμενοι που πάσχουν από μεταδοτικές ασθένειες,

όπως πνευμονική φυματίωση, μεταφέρονται σε ατομικό κελί, και ακολούθως στο Νοσοκομείο Κυπερούνας για παροχή συγκεκριμένης και κατάλληλης θεραπείας, μέχρι να επιβεβαιωθεί ότι δεν είναι πλέον μεταδοτική.

(21) Τα άτομα που εργάζονται στο χώρο κράτησης και έρχονται σε επαφή με τραυματισμένους κρατούμενους ή που πάσχουν από μεταδοτικές ασθένειες, πρέπει να φέρουν γάντια, μάσκα και να τηρούν όλους τους κανόνες υγιεινής.

(22) Οι ασθενείς κρατούμενοι που πάσχουν από το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοποιητικής Ανεπάρκειας (AIDS), Ηπατίτιδα Β, Ηπατίτιδα C, Σύφιλη και Φυματίωση δεν πρέπει να απομονώνονται, εκτός σε περιπτώσεις που εκδηλώνουν επιθετική συμπεριφορά.

(23) Η διασφάλιση για μη μετάδοση ασθενειών στους χώρους κράτησης πρέπει να συνάδει με τις αρχές της αναγκαιότητας και αναλογικότητας, έτσι ώστε να μην οδηγούν σε εξευτελιστική μεταχείριση των ασθενών κρατούμενων.

(24) Σε περίπτωση που κρατούμενος λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή, γίνονται όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε ο κρατούμενος να τη λαμβάνει σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού σε συγκεκριμένες ώρες.

(25) Σε περίπτωση απομόνωσης κρατούμενου με μεταδοτική ασθένεια γίνονται όλες οι αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε να απολαμβάνει όλα του τα δικαιώματα και να τον επισκέπτεται καθημερινά ιατρός και ψυχολόγος για να ελέγχεται τόσο η ψυχική όσο και η σωματική του υγεία.

Δραστηριότητες.

22.(1) Στο χώρο κράτησης προσφέρεται η δυνατότητα ανάπτυξης

δραστηριοτήτων αναψυχής, όπως πετόσφαιρα, καλαθόσφαιρα, ποδόσφαιρο, κτλ.

(2) Εντός του χώρου υπάρχει βιβλιοθήκη που περιλαμβάνει διάφορα είδη βιβλίων σε διάφορες γλώσσες.

(3) Εντός του χώρου υπάρχουν τηλεοράσεις και ραδιόφωνα για την ψυχαγωγία των κρατούμενων.

(4) Στο χώρο κράτησης προσφέρονται και δραστηριότητες για κρατούμενους με αναπηρίες.

(5) Προσφέρονται στους κρατούμενους δραστηριότητες συνολικής τουλάχιστον μιας (1) ώρας την ημέρα στον εξωτερικό χώρο του κτιρίου, για αθλητισμό, βόδισμα κτλ.

(6) Ο χρόνος στον εξωτερικό χώρο μπορεί να περιοριστεί μόνο για σκοπούς ασφάλειας σε περίπτωση μαζικής διαμαρτυρίας. Επίσης, μπορεί να περιοριστεί το δικαίωμα αυτό για κρατούμενο που βρίσκεται στην απομόνωση.

(7) Ο υπεύθυνος χώρων κράτησης καθορίζει συγκεκριμένο ωράριο χρήσης των δωματίων ψυχαγωγίας, καθώς και χρήσης του εξωτερικού χώρου. Το εν λόγω ωράριο βρίσκεται αναρτημένο σε περίοπτο μέρος εντός του χώρου κράτησης.

(8) Στα παιδιά προσφέρονται εκπαιδευτικά προγράμματα, ανάλογα με την ηλικία τους.

(9) Στην βιβλιοθήκη περιλαμβάνονται βιβλία για παιδιά και εφήβους.

(10) Στον εσωτερικό χώρο υπάρχουν παιχνίδια για βρέφη και

νήπια, υπό την επίβλεψη ειδικά εκπαιδευμένου προσωπικού.

(11) Η τηλεόραση προσφέρεται για παιδικά και άλλα επιμορφωτικά προγράμματα για έφηβους/παιδιά.

Διερμηνείς.

23.(1) Για καλύτερη και αποτελεσματικότερη επικοινωνία, όπου κρίνεται αναγκαίο, καλούνται διερμηνείς.

(2) Τηρείται στο χώρο κράτησης κατάλογος με διερμηνείς, οι οποίοι καλούνται στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο.

(3) Είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται άλλοι κρατούμενοι αλλοδαποί ή μέρος του προσωπικού για μετάφραση, αν συμφωνούν και τα δύο μέρη.

(4) Σε περίπτωση ιατρικής εξέτασης, ο ιατρός κρίνει αν χρειάζεται διερμηνέας.

(5) Σε περίπτωση που ο δικηγόρος δεν μπορεί να επικοινωνήσει με τον κρατούμενο σε καταληπτή σε αυτόν γλώσσα, μπορεί, μετά από αίτημα του δικηγόρου, να καλείται και διερμηνέας.

Προσωπικό.

24.(1) Το προσωπικό που στελεχώνει το χώρο κράτησης αποτελείται από μέλη της αστυνομίας και από εξειδικευμένο προσωπικό και καθαριστές.

(2) Το προσωπικό που εργοδοτείται σε χώρο κράτησης τυγχάνει εξειδικευμένης εκπαίδευσης με σκοπό την κατάλληλη διαμόρφωση της νοοτροπίας και του δεοντολογικού κλίματος, ως κύρια διοικητική λειτουργία και την ανάπτυξη επαγγελματικών, επικοινωνιακών και προσωπικών δεξιοτήτων του προσωπικού.

(3) Η εκπαίδευση έχει ως στόχο την κατανόηση της

διαφορετικότητας και της πολυπολιτισμικότητας, για την καλύτερη επικοινωνία με τους κρατούμενους, καθώς και τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων και την κατανόηση των αναγκών των κρατουμένων που προέρχονται από διαφορετικό εθνοτικό, θρησκευτικό και κοινωνικό υπόβαθρο.

(4) Στη θεματολογία για την εκπαίδευση του προσωπικού περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

(α) Ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.

(β) Αρχές και αξίες που πρέπει να διέπουν τον χειρισμό κρατουμένων.

(γ) Πρώτες βοήθειες.

(δ) Μαθήματα που αφορούν τις διακρίσεις, ρατσισμό, ξενοφοβία.

(ε) Πρόσταση και φροντίδα παιδιών.

(στ) Διαχείριση επικίνδυνων καταστάσεων, περιλαμβανομένων εξεγέρσεων, απόπειρας αυτοκτονίας κτλ.

(ζ) Μαθήματα για τη χρήση ανάλογης βίας, περιλαμβανομένης εκπαίδευσης σε τεχνικές για την κατάστολή/περιορισμό των κρατούμενων, τη χρήση χειροπέδων και την άσκηση ελάχιστης βίας, με σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

(η) Τεχνική έρευνας.

(θ) Εθνική νομοθεσία και διεθνείς συμβάσεις που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.

(ι) Δικαιώματα και χειρισμός των κρατούμενων,

(ια) Χειρισμός εξάρτυσης και οποιαδήποτε άλλα θέματα κρίνονται αναγκαία.

(5) Η εκπαίδευση επαναλαμβάνεται τουλάχιστον κάθε έξι μήνες.

(6) Το προσωπικό που ασχολείται με τεχνικά θέματα και, ειδικότερα, με θέματα του κέντρου τεχνικού ελέγχου, τυγχάνει πιο εξειδικευμένης εκπαίδευσης, ανάλογα με τα καθήκοντα που εκτελεί.

(7) Σε κάθε χώρο κράτησης εργοδοτείται εξειδικευμένο προσωπικό αποτελούμενο από ιατρούς, νοσοκόμους, ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, ανάλογα με τις ανάγκες του χώρου κράτησης.

(8) Ο αριθμός των καθαριστών πρέπει να είναι επαρκής, ώστε να εξασφαλίζεται η καθημερινή καθαριότητα του χώρου.

Ασφάλεια χώρου
κράτησης.

25.(1) Το προσωπικό που στελεχώνει το χώρο κράτησης έχει λευκό ποινικό μητρώο, ανεξάρτητα από τα καθήκοντα που εκτελεί.

(2) Το προσωπικό εκπαιδεύεται σε θέματα ασφάλειας, σύμφωνα με πρόγραμμα εκπαίδευσης το οποίο εγκρίνει ο Αρχηγός.

(3) Κατά τη διάρκεια όλου του εικοσιτετραώρου εργάζεται ένας υπεύθυνος υπηρεσίας, ο οποίος έχει τη γενική ευθύνη της ασφάλειας του χώρου και είναι ο σύνδεσμος με την Αστυνομία. Ο ίδιος έχει την ευθύνη παραλαβής, τοποθέτησης, χειρισμού και διακίνησης κρατουμένων.

(4) Ο υπεύθυνος υπηρεσίας βοηθείται από τους υπεύθυνους βάρδιας, που έχουν την ευθύνη τόσο για την εξωτερική όσο και για την εσωτερική ασφάλεια του χώρου.

(5) Η εξωτερική ασφάλεια καθ' όλο το εικοσιτετράωρο διασφαλίζεται με ικανοποιητικό αριθμό φρουρών, οι οποίοι στελεχώνουν την κεντρική είσοδο του χώρου και τον εξωτερικό χώρο εκγύμνασης, προβαίνουν σε πεζές περιπολίες περιμετρικά του χώρου και μεταφέρουν τους κρατούμενους στο αεροδρόμιο για απέλαση ή, όταν παραστεί ανάγκη, σε ιατρικό κέντρο για περίθαλψη.

(6) Η εσωτερική ασφάλεια, καθ' όλο το εικοσιτετράωρο, διασφαλίζεται με ικανοποιητικό αριθμό φρουρών, οι οποίοι στελεχώνουν τις τέσσερις (4) πτέρυγες, διαχειρίζονται τα τέσσερα (4) δωμάτια ελέγχου και παραλαμβάνουν, ερευνούν, καταγράφουν και τοποθετούν τους κρατούμενους.

Καθήκοντα και
ευθύνες της
διοίκησης του χώρου
κράτησης.

26.(1) Ο υπεύθυνος χώρου κράτησης και ο βοηθός υπεύθυνος έχουν, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για-

- (α) την ασφάλεια του χώρου κράτησης,
- (β) την ασφάλεια της διακίνησης των κρατούμενων, εκτός του χώρου, προς το αεροδρόμιο, προς και από ιατρικό κέντρο,
- (γ) την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα ασφάλειας,

- (δ) τη χάραξη πολιτικής και την έκδοση οδηγιών για την ασφάλεια,
- (ε) την αυστηρή τήρηση των οδηγιών,
- (στ) την εκπόνηση σχεδίων ενεργείας για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών,
- (ζ) τη διεξαγωγή ασκήσεων εφαρμογής των πιο πάνω σχεδίων ενεργείας,
- (η) τον έλεγχο του προσωπικού σε σχέση με την ασφάλεια,
- (θ) τη στενή συνεργασία με την Αστυνομία,
- (ι) τον έλεγχο και τη συντήρηση όλων των μέτρων ασφάλειας,
- (ια) τη συντήρηση των συστημάτων ασφάλειας κάθε έξι μήνες και την άμεση επιδιόρθωσή τους σε περίπτωση προβλημάτων,
- (ιβ) όλα τα θέματα της ασφάλειας του χώρου.

(2) Ο υπεύθυνος υπηρεσίας βοηθά τον υπεύθυνο χώρου κράτησης και το βοηθό υπεύθυνο στην εκτέλεση των καθηκόντων, δυνάμει της παραγράφου (1), στην υλοποίηση της πολιτικής ασφάλειας και της εφαρμογής όλων των οδηγιών για την καλύτερη λειτουργία του χώρου και αντικαθιστά τον υπεύθυνο ή το βοηθό υπεύθυνο κατά την απουσία τους.

(3) Επιπρόσθετα ο υπεύθυνος υπηρεσίας έχει την ευθύνη για-

- (α) τον καθημερινό έλεγχο του προσωπικού για θέματα ασφάλειας,
- (β) τον καθημερινό έλεγχο των συστημάτων ασφάλειας και καταγραφή όλων των ελέγχων,
- (γ) την αυστηρή τήρηση όλων των διαδικασιών ασφάλειας,
- (δ) τη συλλογή, αξιολόγηση και τη διαβίβαση πληροφοριών που άπτονται της ασφάλειας, προς τον υπεύθυνο χώρου κράτησης,
- (ε) την εφαρμογή σχεδίων ενεργείας για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών,
- (στ) την άμεση ενημέρωση του υπεύθυνου χώρου κράτησης για οποιοδήποτε περιστατικό που άπτεται της ασφάλειας,
- (ζ) την άμεση ενημέρωση της Αστυνομίας για οποιοδήποτε σοβαρό περιστατικό που άπτεται της αρμοδιότητάς της,
- (η) την ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία με την Αστυνομία,
- (θ) τον έλεγχο και καταγραφή όλων των εισερχόμενων και εξερχόμενων ατόμων και
- (ι) όποια άλλα καθήκοντα έχουν σχέση με την ασφάλεια και του ανατίθενται από τον υπεύθυνο χώρου κράτησης.

(4) Το προσωπικό που στελεχώνει την κεντρική είσοδο του χώρου κράτησης έχει ευθύνη για-

(α) τον έλεγχο οποιουδήποτε προσώπου εισέρχεται στο χώρο,

(β) τη σχετική καταχώρηση όσον αφορά την εν λόγω επίσκεψη, η οποία να περιλαμβάνει τα στοιχεία του κάθε εισερχόμενου προσώπου στο χώρο (αριθμό ταυτότητας, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση διαμονής, κλπ.), την ώρα άφιξης και αποχώρησης, το λόγο της επίσκεψης και τα στοιχεία του κρατουμένου που επισκέπτεται,

(γ) την παραχώρηση άδειας εισόδου στους επισκέπτες, μετά από ενημέρωση και έγκριση του υπεύθυνου υπηρεσίας και

(δ) την παραχώρηση αριθμημένης κάρτας επισκέπτη την οποία ο τελευταίος παραδίδει κατά την αποχώρησή του.

(5) Τα οχήματα τροφοδοσίας, αποκομιδής σκουβάλων, τεχνικών και άλλα οχήματα ερευνώνται κατά την κρίση του υπεύθυνου υπηρεσίας. Επίσης, ενημερώνεται πριν την άφιξη των εν λόγω οχημάτων στο χώρο, ο υπεύθυνος υπηρεσίας για τα στοιχεία του οδηγού, των επιβαινόντων προσώπων και των οχημάτων που πρόκειται να αφιχθούν στο χώρο, καθώς και την ώρα άφιξής τους.

(6) Το ορισμένο προσωπικό για την ασφάλεια των εσωτερικών χώρων έχει την ευθύνη να-

(α) τηρεί την τάξη και να διασφαλίζει την ασφάλεια στους

χώρους ευθύνης του, εφαρμόζοντας τις οδηγίες και ακολουθώντας τις διαδικασίες που καθορίζονται από τον υπεύθυνο χώρου κράτησης,

- (β) ενημερώνει άμεσα τον υπεύθυνο υπηρεσίας για οποιαδήποτε πληροφορία, συμπεριφορά ή περιστατικό που ενδεχομένως να επηρεάσει θέματα ασφάλειας.

(7) Το προσωπικό που έχει ως καθήκον τη διαχείριση των δωματίων ελέγχου έχει την ευθύνη να-

- (α) παρακολουθεί, μέσω του κλειστού κυκλώματος παρακολούθησης (CCTV), όλους τους χώρους της κτηριακής εγκατάστασης, εκτός από τον εσωτερικό χώρο των αποχωρητηρίων ή ντουζιέρων και να ενημερώνει άμεσα τον υπεύθυνο υπηρεσίας για ο,τιδήποτε ύποπτο εντοπίσει,

- (β) χειρίζεται το σύστημα ελέγχου εισόδου και επιτρέπει ή απαγορεύει την είσοδο/έξοδο στους ελεγχόμενους χώρους,

- (γ) ελέγχει όλα τα συστήματα ασφάλειας και, σε περίπτωση εντοπισμού οποιασδήποτε βλάβης, ενημερώνει άμεσα τον υπεύθυνο υπηρεσίας για επιδιόρθωση.

(8) Για τη συνοδεία κρατουμένων εκτός του χώρου κράτησης, λαμβάνονται τέτοια μέτρα ασφάλειας που ο υπεύθυνος χώρου κράτησης θεωρεί αναγκαία, αφού λάβει υπόψη τον αριθμό και τη συμπεριφορά των κρατουμένων που πρόκειται να μετακινηθούν και ιδίως τον αριθμό ή/και τύπο μέσων μεταφοράς.

(9) Υπάρχει πάντοτε υπεύθυνος της συνοδείας, ο οποίος σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο υπηρεσίας αποφασίζει για τα μέτρα ασφάλειας.

(10) Όταν γίνεται μετακίνηση κρατούμενων, ο υπεύθυνος της συνοδείας σε συνεννόηση με τον υπεύθυνο υπηρεσίας μεριμνά, ώστε οι κρατούμενοι, κατά την επιστροφή τους στο χώρο, να ερευνώνται για σκοπούς ασφάλειας.

(11) Οι συνοδοί πρέπει-

(α) να υπακούουν σε οδηγίες του υπεύθυνου συνοδείας,

(β) να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να προλαμβάνεται τυχόν απόδραση,

(γ) να μη γνωστοποιούν το δρομολόγιο στον κρατούμενο και να μην ακολουθούν δρομολόγιο που θα υποδεικνύει ο κρατούμενος,

(δ) να επιτηρούν συνεχώς τους κρατούμενους,

(ε) να παρακολουθούν συνεχώς τις κινήσεις, τη συμπεριφορά και γενικά τις αντιδράσεις των κρατούμενων,

(ζ) να οδηγούν τους κρατούμενους στον προορισμό τους χωρίς ενδιάμεσους σταθμούς σε κέντρα, καφενεία κτλ., ούτε να δέχονται από αυτούς φαγητό, ποτό ή οτιδήποτε άλλο.

(12) Σε περίπτωση απόδρασης κρατούμενου που βρίσκεται υπό κράτηση, να ενημερώνεται αμέσως η Αστυνομία με λεπτομερή

αναφορά των περιστάσεων της απόδρασης, για να γίνουν οι ανάλογες ενέργειες.

Εξοπλισμός.

27.(1) Τα μέλη του προσωπικού φέρουν, κατά την εκτέλεση ορισμένων από τα καθήκοντά τους, εξοπλισμό, με την έγκριση και σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες οδηγίες του Αρχηγού, ο οποίος εξοπλισμός είναι αναγκαίος για τη φύλαξη του χώρου, την επιβολή πειθαρχίας των κρατουμένων και άσκηση της αναγκαίας βίας, σε περίπτωση απειθαρχίας τους, καθώς και για την προστασία των μελών του προσωπικού από τυχόν επιθέσεις κρατουμένων.

(2) Ο εξοπλισμός δύναται να περιέχει ρόπαλα και χειροπέδες που πρέπει να βρίσκονται υπό συνεχή επιτήρηση από τον κάτοχό τους.

(3) Η παραλαβή και παράδοση του εξοπλισμού γίνεται έναντι ελέγχου και υπογραφής από τον παραλήπτη.

Επιτροπή
Παραπόνων.

28.(1) Ο Υπουργός διορίζει τριμελή Επιτροπή Παραπόνων, αποτελούμενη από εκπροσώπους των ακόλουθων Υπουργείων:

- (α) Υπουργείο Υγείας – εκπρόσωπο ψυχολόγο,
- (β) Υπουργείο Εσωτερικών – εκπρόσωπο με γνώσεις σε θέματα μετανάστευσης,
- (γ) Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων – εκπρόσωπο κοινωνικής ευημερίας.

(2) Της Επιτροπής Παραπόνων προεδρεύει ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας.

(3) Η Επιτροπή Παραπόνων είναι αρμόδια είτε αυτεπαγγέλτως είτε μετά από αίτηση κρατουμένου -

- (α) να επανεξετάζει απόφαση του υπεύθυνου χώρου κράτησης, την οποία ο εν λόγω υπεύθυνος λαμβάνει δυνάμει του Κανονισμού 11 ή του Κανονισμού 13 και
- (β) να ακούει και εξετάζει παράπονα κρατουμένων για οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την κράτηση ή μεταχείρισή τους.

(4) Οποιοσδήποτε κρατούμενος δύναται -

- (α) να προσβάλει απόφαση του υπεύθυνου χώρου κράτησης, την οποία ο εν λόγω υπεύθυνος λαμβάνει δυνάμει των διατάξεων του Κανονισμού 11 ή του Κανονισμού 13, ή
- (β) να υποβάλει παράπονο για οποιοδήποτε θέμα σχετικό με την κράτηση ή μεταχείρισή του στην Επιτροπή Παραπόνων μέσα σε δεκαπέντε (15) μέρες από την απόφαση του εν λόγω υπεύθυνου ή από την πράξη ή παράλειψη ή συμπεριφορά που προκάλεσε το παράπονο.

(5) Η Επιτροπή Παραπόνων, προτού αποφασίσει σχετικά, δίνει την ευκαιρία στον κρατούμενο και τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης να ακουστεί, γραπτώς ή προφορικώς, μέσα σε δεκαπέντε (15) μέρες από την προσβολή της απόφασης του υπεύθυνου χώρου κράτησης ή την υποβολή παραπόνου και αποφασίζει σχετικά το συντομότερο δυνατό.

(6) Η Επιτροπή Παραπόνων έχει δικαίωμα να αναστέλλει

οποιαδήποτε απόφαση του υπεύθυνου χώρου κράτησης μέχρι τη συμπλήρωση της επανεξέτασης της εν λόγω απόφασης.

(7) Σε κάθε πτέρυγα χώρου κράτησης τηρείται από την Επιτροπή Παραπόνων κιβώτιο παραπόνων στο οποίο κάθε κρατούμενος έχει ελεύθερη πρόσβαση.

(8) Ο υπεύθυνος χώρου κράτησης υποχρεούται να διαβιβάζει πάραυτα στην Επιτροπή Παραπόνων, μέσω τηλεφώνου ή τηλεομοιότυπου, οποιοδήποτε προφορικό παράπονο κρατουμένου εναντίον απόφασης του εν λόγω υπευθύνου για τοποθέτησή του στην απομόνωση.

ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ
(Κανονισμός 3(1))

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α'

1. Πρόσωπο αμέσως μετά την τοποθέτησή του στο χώρο κράτησης, δικαιούται να επικοινωνήσει αυτοπροσώπως τηλεφωνικά-
  - (α) με δικηγόρο της δίκης του επιλογής χωρίς να είναι παρόν οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο,
  - (β) στην παρουσία μέλους του προσωπικού με οποιοδήποτε συγγενικό ή άλλο πρόσωπο της επιλογής του και στην περίπτωση προσώπου κάτω των δεκαοκτώ ετών με οποιοδήποτε από τους γονείς ή κηδεμόνες του, για να τους ενημερώσει για τη σύλληψή του και το κρατητήριο κράτησής του.
2. Στην περίπτωση της υποπαραγράφου (β) πιο πάνω, δεν παρέχεται δικαίωμα επικοινωνίας αμέσως μετά τη σύλληψη, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις δώδεκα ώρες μετά από αυτήν, αν υπάρχει εύλογη υποψία ότι η άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας αμέσως μετά τη σύλληψη με πρόσωπο που αναφέρεται στην εν λόγω υποπαραγράφο δυνατό-
  - (α) να οδηγήσει σε καταστροφή ή απόκρυψη τεκμηρίων που σχετίζονται με τη διακρίβωση της ταυτότητάς του ή για οποιαδήποτε υπόθεση,
  - (β) να εμποδίσει τη σύλληψη άλλου προσώπου που βρίσκεται στη Δημοκρατία παράνομα ή να οδηγήσει σε απόδραση αυτού,
  - (γ) να οδηγήσει σε διάπραξη άλλου αδικήματος ή σε θάνατο ή σωματική βλάβη οποιουδήποτε προσώπου,

- (δ) να οδηγήσει σε βλάβη στο συμφέρον της ασφάλειας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής ή της δημόσιας τάξης ή σε επέμβαση στην απονομή της δικαιοσύνης.
3. Σε περίπτωση που πρόσωπο μεταφέρεται στο κρατητήριο και εμφανώς δεν είναι δυνατό, λόγω οποιασδήποτε πνευματικής ανεπάρκειας ή σωματικής αναπηρίας, να ασκήσει χωρίς βοήθεια τα δικαιώματα επικοινωνίας που αναφέρονται πιο πάνω, αυτό δικαιούται να τα ασκήσει με τη βοήθεια ή και στην παρουσία λειτουργού των ιατρικών ή και κοινωνικών υπηρεσιών του κράτους η οποία πρέπει να τίθεται στη διάθεσή του, αμέσως μόλις αυτό είναι πρακτικά δυνατό μετά τη σύλληψή του ή εντός δώδεκα (12) ωρών, ανάλογα με την περίπτωση, όπως αναφέρεται πιο πάνω.
  4. Επιπροσθέτως των δικαιωμάτων που αναφέρονται πιο πάνω, το δικαίωμα όπως το συντομότερο πρακτικά δυνατό μετά τη σύλληψη να επικοινωνήσει αυτοπροσώπως τηλεφωνικά, στην παρουσία μέλους της Αστυνομίας, με την προξενική ή διπλωματική αποστολή στη Δημοκρατία του κράτους του οποίου είναι υπήκοος, για να την ενημερώσει για τη σύλληψη ή το κρατητήριο κράτησης του και σε περίπτωση που δεν υπάρχει προξενική ή διπλωματική αποστολή στη Δημοκρατία, με το Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως ή τον Εθνικό Οργανισμό Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Δημοκρατίας.
  5. Κάθε κρατούμενος δικαιούται οποιαδήποτε μέρα και ώρα να έχει για την υπεράσπισή του εμπιστευτικές συνεντεύξεις με το δικηγόρο του στο κρατητήριο όπου κρατείται, σε ιδιαίτερο χώρο εκτός οπτικού και ακουστικού πεδίου οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού και να του παραδίδει και να παραλαμβάνει από αυτόν κατά τη συνέντευξη εμπιστευτικές οδηγίες, γραπτές ή προφορικές.
  6. Σε περίπτωση κρατουμένου κάτω των δεκαοκτώ ετών δικαιούνται να παρευρίσκονται στις συνεντεύξεις με το δικηγόρο οι γονείς ή κηδεμόνες του.
  7. Σε περίπτωση κρατουμένου που για οποιοδήποτε άλλο λόγο δεν μπορεί να επικοινωνήσει ο δικηγόρος μαζί του σε καταληπτή στον κρατούμενο γλώσσα,

δύναται επίσης να παρευρίσκεται στις συνεντεύξεις, κατόπιν αιτήματος του δικηγόρου, διερμηνέας ή άλλο πρόσωπο για να μπορεί να επικοινωνήσει ο δικηγόρος με τον κρατούμενο σε καταληπτή στον κρατούμενο γλώσσα.

8. Η πρόσβαση δικηγόρου σε κρατούμενο, δύναται να μην επιτραπεί σε περίπτωση που ο τελευταίος έχει δηλώσει στο δικηγόρο του ότι δεν επιθυμεί πλέον τις υπηρεσίες του και έχει ειδοποιήσει περί τούτου γραπτώς τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης.
9. Κάθε κρατούμενος δικαιούται να αποστέλλει και παραλαμβάνει επιστολές ως ακολούθως:
  - (α) Προς και από το δικηγόρο του, χωρίς να ανοίγονται ή διαβάζονται αυτές από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης πιστεύει για εύλογο λόγο ότι στο φάκελο εσωκλείεται παράνομο αντικείμενο και σε τέτοια περίπτωση η επιστολή ανοίγεται και ελέγχεται από μέλος του προσωπικού στην παρουσία του κρατουμένου.
  - (β) Προς και από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, τον Επίτροπο Διοικήσεως και οποιαδήποτε διεθνή ή εθνική επιτροπή, οργανισμό ή αρχή ανθρωπίνων δικαιωμάτων με αρμοδιότητα να εξετάζει και αποφασίζει για ισχυρισμούς για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή να εξετάζει παράπονα σε σχέση με την κράτηση προσώπων, χωρίς να ανοίγονται ή διαβάζονται οι εν λόγω επιστολές από οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού.
  - (γ) Προς και από συγγενικά, φιλικά ή άλλα πρόσωπα με τα οποία είναι προς το νόμιμο συμφέρον του κρατουμένου να διατηρεί ή έρχεται σε επαφή, υπό τον όρο ότι το περιεχόμενό τους θα ελέγχεται από μέλος του προσωπικού στην παρουσία του κρατουμένου και η επιστολή δυνατό να μη σταλεί ή παραδοθεί, σε περίπτωση που εξακριβώνεται ότι εσωκλείεται παράνομο αντικείμενο ή ότι το περιεχόμενό του φακέλου θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια του κρατητηρίου ή των κρατουμένων ή άλλων προσώπων ή είναι με οποιοδήποτε άλλο τρόπο

εγκληματικής φύσης ή ενδέχεται να παρεμποδίσει την ανίχνευση ή διερεύνηση αδικημάτων:

Νοείται ότι, στην τελευταία πιο πάνω περίπτωση, η επιστολή δυνατό να διαβαστεί.

10. Κάθε κρατούμενος και οποιοδήποτε συγγενικό ή άλλο πρόσωπο της επιλογής αυτού και, στην περίπτωση κρατουμένου κάτω των δεκαοκτώ ετών, οι γονείς ή κηδεμόνες αυτού, δικαιούνται να συναντώνται καθημερινά μέχρι μία ώρα συνολικά σε ιδιαίτερο χώρο του κρατητηρίου, στην παρουσία μέλους του προσωπικού.
11. Το δικαίωμα που αναφέρεται πιο πάνω παρέχεται και σε σχέση με αντιπροσώπους της προξενικής ή διπλωματικής αποστολής στη Δημοκρατία του κράτους του οποίου είναι υπήκοος και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει προξενική ή διπλωματική αποστολή στη Δημοκρατία, σε σχέση με τους αντιπροσώπους οποιασδήποτε διεθνούς ή εθνικής οργάνωσης ή οργανισμού ή αρχής ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
12. Κάθε κρατούμενος δικαιούται-
  - (α) σεβασμού του δικαιώματός του να μην υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή σε απάνθρωπη ή ταπεινωτική τιμωρία ή μεταχείριση ή σε οποιαδήποτε σωματική ή ψυχολογική ή διανοητική βία,
  - (β) αξιοπρεπούς μεταχείρισης, συμπεριφοράς και διαβίωσης,
  - (γ) να διαβιεί σε κελί λογικού μεγέθους, στο οποίο παρέχονται οι στοιχειώδεις ανέσεις και συνθήκες υγιεινής, επαρκής φωτισμός και εξαερισμός και κατάλληλος εξοπλισμός ξεκούρασης.
13. Οι κρατούμενοι κάτω των δεκαοκτώ ετών διαβιούν σε ξεχωριστά κελιά από τα κελιά των υπόλοιπων κρατουμένων.

14. Οι κρατούμενοι διαβιούν σε ξεχωριστά κελιά από τα κελιά κρατουμένων του άλλου φύλου.
15. Κάθε γυναίκα κρατούμενη δικαιούται μεταχείρισης και συμπεριφοράς που δε συνιστά άμεση ή έμμεση σεξουαλική παρενόχληση ή προσβολή της ηθικής της αξιοπρέπειας.
16. Σε κάθε περίπτωση γυναίκας κρατούμενης, δικαιούται-
  - (α) αν θηλάζει, να μπορεί να συνεχίσει να θηλάζει σε ιδιαίτερο χώρο στο κρατητήριο, ενόσω κρατείται, και, αν το επιθυμεί, να μπορεί να παραμένει το βρέφος μαζί της με δικές της δαπάνες, στο κελί όπου διαβιεί,
  - (β) τα απαραίτητα είδη προσωπικής υγιεινής ή να μπορεί να προμηθευτεί, με δικά της έξοδα, απαραίτητα είδη προσωπικής υγιεινής της δικής της επιλογής,
  - (γ) αν είναι έγκυος, αναγκαίες διευθετήσεις, ώστε να μην επηρεάζεται δυσμενώς η εγκυμοσύνη ή η υγεία της ή του εμβρύου.
17. Κάθε κρατούμενος δικαιούται οποτεδήποτε να τυχάνει ιατρικής εξέτασης ή και περίθαλψης ή και παρακολούθησης από ιατρό της δικής του επιλογής και να επικοινωνεί για το σκοπό αυτό αυτοπροσώπως τηλεφωνικά μαζί του στην παρουσία μέλους του προσωπικού ή, σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα δικής του επιλογής ιατρού, να τυχάνει ιατρικής εξέτασης ή και περίθαλψης ή και παρακολούθησης που διευθετείται από τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης από κυβερνητικό ιατρό.

Τα έξοδα ιατρικής εξέτασης, περίθαλψης και παρακολούθησης από ιατρό της επιλογής του κρατουμένου καταβάλλονται από τον ίδιο.

18. Σε περίπτωση που κρατούμενος επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμά του που αναφέρεται πιο πάνω μπορεί να το πράξει συμπληρώνοντας και υπογράφοντας σχετικά διατυπωμένο για το σκοπό αυτό έντυπο και παραδίδοντάς το σε μέλος του

προσωπικού. Ο κρατούμενος δικαιούται να κρατήσει αντίγραφο του εντύπου αυτού αφού το μέλος του προσωπικού βεβαιώσει με υπογραφή του ότι το παρέλαβε.

19. Σε περίπτωση που κρατούμενος επιλέγει να εξεταστεί ή και να τύχει περίθαλψης ή και παρακολούθησης από ιατρό, αποτελεί υποχρέωση του υπευθύνου του κρατητηρίου να προβαίνει στις αναγκαίες διευθετήσεις για πραγματοποίηση των πιο πάνω το συντομότερο δυνατό είτε στο κρατητήριο είτε σε κρατικό νοσοκομείο, ανάλογα με το τι απαιτεί η κατάσταση υγείας του κρατουμένου.
20. Κάθε ιατρική εξέταση, περίθαλψη και παρακολούθηση, δυνάμει του παρόντος Νόμου, πραγματοποιείται σε ιδιαίτερο χώρο, εκτός του οπτικού και ακουστικού πεδίου οποιουδήποτε μέλους του προσωπικού:

Νοείται ότι, κάθε ιατρική εξέταση, περίθαλψη και παρακολούθηση δύναται να πραγματοποιηθεί εντός οπτικού, αλλά όχι και ακουστικού πεδίου μέλους του προσωπικού που έχει το ίδιο φύλο με τον κρατούμενο, όταν ο υπεύθυνος χώρου κράτησης έχει εύλογο λόγο να πιστεύει ότι σε αντίθετη περίπτωση διατρέχει κίνδυνο η σωματική ακεραιότητα του εξετάζοντος ιατρού.

21. Σε περίπτωση κρατουμένου κάτω των δεκαοκτώ ετών, δικαιούνται να παρευρίσκονται σε κάθε ιατρική εξέταση, περίθαλψη και παρακολούθηση οι γονείς ή κηδεμόνες του.
22. Σε περίπτωση κρατουμένου που δεν μπορεί να επικοινωνήσει ιατρός σε κατάληπτή στον κρατούμενο γλώσσα, δύναται επίσης να παρευρίσκεται κατά την ιατρική εξέταση, περίθαλψη και παρακολούθηση, κατόπιν αιτήματος του ιατρού, διερμηνέας ή άλλο πρόσωπο το οποίο πρέπει να θέτει στη διάθεση του κρατουμένου ο υπεύθυνος του χώρου κράτησης, για να μπορεί να επικοινωνήσει ο ιατρός με τον κρατούμενο σε καταληπτή στον κρατούμενο γλώσσα.
23. Σε κάθε κελί υπάρχει αναρτημένος κατάλογος με ευανάγνωστα τα δικαιώματα των κρατουμένων και τους κανόνες του κρατητηρίου, καθώς και κατάλογος των υποχρεώσεων του σε διάφορες γλώσσες που κρίνεται αναγκαίο. Αντίγραφο των

καταλόγων αυτών, δίδεται σε κάθε κρατούμενο σε γλώσσα καταληπτή από τον ίδιο.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Εγώ ο/η ..... έχω παραλάβει τον πιο πάνω κατάλογο με τα δικαιώματα κρατουμένων σε γλώσσα καταληπτή από μένα .

Ημερομηνία .....

Ωρα.....Υπογραφή κρατουμένου/ης.....

Σε περίπτωση άρνησης του/της να παραλάβει αντίγραφο του εν λόγω καταλόγου ή άρνησης να υπογράψει, να σημειώνονται οι λόγοι της άρνησης.

.....

.....

Υπογραφή μέλους του προσωπικού
(ονοματεπώνυμο)

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΟΥ

- Ώρες επισκέψεων από 9 π.μ. έως μέχρι μία ώρα πριν τη δύση του ήλιου.
- Το δικαίωμα συνέντευξης με το δικηγόρο σας δύναται να ασκείται οποιαδήποτε μέρα και ώρα.
- Ώρα προγεύματος 7 π.μ.– 9 π.μ.
- Ώρα γεύματος 12.00 – 2 μ.μ.
- Ώρα δείπνου 6 μ.μ. – 8 μ.μ.
- Ώρα κατάκλισης μέχρι 10 μ.μ.
- Δεν επιτρέπονται εντός του κελιού φορητά τηλέφωνα, χρήματα, κοσμήματα, φάρμακα, σπίρτα, αναπτήρες, κορδόνια, ζώνες, γραβάτες, ξυραφάκια και άλλα επικίνδυνα αντικείμενα.
- Φάρμακα μπορούν να σας παραχωρηθούν μόνο κατόπιν συνταγής ή οδηγιών ιατρού.
- Δεν επιτρέπονται τα οινοπνευματώδη ποτά.
- Αν δεν επιθυμείτε το σιτηρέσιο που παραχωρεί η διοίκηση, μπορείτε να προμηθευτείτε τρόφιμα με δικά σας έξοδα, αφού ενημερώσετε έγκαιρα τον υπεύθυνο του χώρου κράτησης και αφού αυτά ελεγχθούν για σκοπούς ασφάλειας.
- Αποτελεί υποχρέωση σας να μην ρυπαίνετε το χώρο κράτησής σας.
- Δεν επιτρέπεται η πρόκληση οχληρίας.
- Σε περίπτωση θεληματικής πρόκλησης ζημιάς στο χώρο του κρατητηρίου θα υπόκειστε σε ποινική δίωξη και θα επιβαρύνεστε με τα έξοδα αποκατάστασής της.

Να αναρτάται σε περίοπτο χώρο του κρατητηρίου και να δίδεται αντίγραφο στον κρατούμενο, σε γλώσσα καταληπτή από τον ίδιο.

ΔΗΛΩΣΗ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ

Εγώ ο/η ..... δηλώνω ότι δεν
επιθυμώ πλέον τις υπηρεσίες του δικηγόρου.....

.....
.....

Ημερομηνία .....

Ωρα..... Υπογραφή κρατουμένου.....

.....

.....

Υπογραφή μέλους του προσωπικού
(ονοματεπώνυμο)

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥ ΣΕ ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ,
ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΜΕΡΟΣ Α'

Κάθε κρατούμενος δικαιούται οποτεδήποτε, ενόσω τελεί υπό κράτηση, να τυγχάνει ιατρικής εξέτασης ή και περίθαλψης ή και παρακολούθησης από ιατρό της δικής του επιλογής και να επικοινωνεί για το σκοπό αυτό αυτοπροσώπως τηλεφωνικά μαζί του στην παρουσία μέλους του προσωπικού ή, σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να ασκήσει το δικαίωμα δικής του επιλογής ιατρού, να τυγχάνει ιατρικής εξέτασης ή και περίθαλψης ή και παρακολούθησης που διευθετείται από τον Υπεύθυνο του χώρου κράτησης από κυβερνητικό ιατρό.

Τα έξοδα ιατρικής εξέτασης, περίθαλψης και παρακολούθησης από ιατρό της επιλογής του κρατουμένου καταβάλλονται από τον κρατούμενο.

Εγώ ο/η ..... έχω παραλάβει αντίτυπο του εντύπου αυτού.

Ημερομηνία .....

Ώρα..... Υπογραφή κρατουμένου.....

Σε περίπτωση άρνησης του να παραλάβει αντίγραφο του εν λόγω εντύπου ή άρνησης να το υπογράψει να σημειώνονται οι λόγοι της άρνησης του

.....
.....

.....
Υπογραφή μέλους του προσωπικού
(ονοματεπώνυμο)

ΜΕΡΟΣ Β΄

Έχω πληροφορηθεί για τα δικαιώματα μου που αναφέρονται στο ΜΕΡΟΣ Α΄ πιο πάνω και σας πληροφορώ ότι επιθυμώ να τύχω ιατρικής εξέτασης / παρακολούθησης / περίθαλψης από :

(α) Κυβερνητικό Ιατρό

(β) Ιδιώτη Ιατρό

(ονοματεπώνυμο).....

τα έξοδα του οποίου θα καταβάλω ο ίδιος.

Ημερομηνία ..... Υπογραφή κρατούμενου/ης.....

Ημερομηνία ....

Ωρα παραλαβής..... Υπογραφή μέλους του προσωπικού
(ονοματεπώνυμο)

* Σε περίπτωση συμπλήρωσης του ΜΕΡΟΥΣ Β΄ από τον/τήν κρατούμενο/η να δίδεται σ΄ αυτόν αντίγραφο του εντύπου.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

(Κανονισμός 3(1))

ΜΕΡΟΣ Ι

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

1. Να συνεργάζεστε με το προσωπικό του χώρου κράτησης.
2. Μην αλλάζετε κελί, χωρίς την έγκριση του υπεύθυνου του χώρου κράτησης.
3. Μην καταστρέφετε τα έντυπα ατομικών δικαιωμάτων κρατούμενων και κανόνες κρατητηρίου, που βρίσκονται αναρτημένα σε κοινόχρηστους χώρους ή εντός των κελιών.
4. Μην προκαλείτε εσκεμμένη ζημιά στο χώρο του κρατητηρίου (γράψιμο στον τοίχο, ζημιά στα αντικείμενα που βρίσκονται εντός του κρατητηρίου κλπ).
5. Μην τοποθετείτε αντικείμενα στις κλειδαριές των κελιών.
6. Μην παρακινείτε ή προκαλείτε ανησυχία/ οχληρία/ ταραχή/ ανταρσία.
7. Μην συμπεριφέρεστε απρεπώς και εχθρικά εναντίον των μελών του προσωπικού.
8. Να συμμορφώνεστε με τις νόμιμες οδηγίες του υπεύθυνου του χώρου κράτησης.
9. Μην ρυπαίνετε το χώρο κράτησης.
10. Να διατηρείτε καθαρό το κελί σας, τους χώρους υγιεινής, καθώς και τους κοινόχρηστους χώρους του κρατητηρίου.
11. Μην υποκινείτε άλλους κρατούμενους για διάπραξη παραπτωμάτων (πχ εξεγέρσεων κτλ).
12. Μην χρησιμοποιείτε βία εναντίον μελών του προσωπικού, άλλων συγκρατούμενων σας ή επισκεπτών.
13. Μην χρησιμοποιείτε υβριστική γλώσσα ή απειλές εναντίον μελών του προσωπικού, άλλων συγκρατούμενων σας ή επισκεπτών.
14. Μην αποκρύπτετε/ χρησιμοποιείτε/ κατέχετε/ παραλαμβάνετε ή αποπειραθείτε να παραλάβετε αντικείμενα που η χρήση τους απαγορεύεται εντός των κρατητηρίων (αναπτήρες, κινητά τηλέφωνα, χρήματα, κοσμήματα, φάρμακα, ζώνες, γραβάτες, ξυραφάκια, τσιγάρα ή άλλα επικίνδυνα αντικείμενα).

15. Μην καπνίζετε εκτός των ειδικά διαμορφωμένων χώρων για το κάπνισμα και άλλες ώρες από αυτές που καθορίζονται από τη διοίκηση.
16. Μην χρησιμοποιείτε/ λαμβάνετε/ κατέχετε απαγορευμένες ουσίες ή φάρμακα χωρίς τη συνταγή ιατρού.
17. Μην χρησιμοποιείτε/ λαμβάνετε/ κατέχετε οινοπνευματώδη ποτά.
18. Μην συμμετέχετε σε διαπληκτισμούς ή συμπλοκές με άλλους κρατούμενους.
19. Μην ανάβετε φωτιά εντός του χώρου του κρατητηρίου.
20. Μην προβαίνετε σε ασελγείς πράξεις ή να προτρέπετε άλλους κρατούμενους για τέλεση ασελγών πράξεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Εγώ ο/η ..... έχω παραλάβει τον πιο πάνω κατάλογο με τις υποχρεώσεις κρατουμένων σε γλώσσα, κατά το δυνατό, καταληπτή από μένα .

Ημερομηνία .....

Ώρα.....Υπογραφή κρατουμένου/ης.....

Σε περίπτωση άρνησης του/της να παραλάβει αντίγραφο του εν λόγω καταλόγου ή άρνησης να υπογράψει, να σημειώνονται οι λόγοι της άρνησης.

.....

.....
 Υπογραφή μέλους του προσωπικού
 (ονοματεπώνυμο)

ΤΡΙΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

(Κανονισμός 11(2))

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ Ή ΣΤΕΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ

1. Προφορική προειδοποίηση.
2. Επιβολή καθκόντων που σχετίζονται με την τάξη και καθαριότητα του χώρου για περίοδο μέχρι πέντε (5) ημερών, και σε περίπτωση επανάληψης, μέχρι δέκα (10) ημερών.
3. Μεταφορά σε άλλο κελί.
4. Στέρηση δικαιώματος πρόσβασης στο χώρο ξεκούρασης ή/και στο χώρο εξάσκησης για περίοδο μέχρι πέντε (5) ημερών, και σε περίπτωση επανάληψης μέχρι δέκα (10) ημερών, χωρίς να στερείται τα δικαιώματα επικοινωνίας ή επίσκεψης από συγγενικά ή φιλικά πρόσωπα:

Νοείται ότι, σε τέτοια περίπτωση ο κρατούμενος διατηρεί το δικαίωμα μίας (1) ώρας άσκησης στο χώρο εξάσκησης κάθε μέρα.

5. Τοποθέτηση στην απομόνωση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις πέντε (5) ημέρες, αναλόγως του αδικήματος που διέπραξε ή της παραβίασης των υποχρεώσεων του μέχρις ότου κατασταλεί η τυχόν επικίνδυνη ή/και βίαιη συμπεριφορά του:

Νοείται ότι, σε τέτοια περίπτωση, ο κρατούμενος διατηρεί το δικαίωμα μίας (1) ώρας άσκησης στο χώρο εξάσκησης κάθε μέρα, εκτός εάν επιδεικνύει επικίνδυνη ή/και βίαιη συμπεριφορά.